

Saunalahden koulun opetussuunnitelma

Sisällys

1. PAIKALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN MERKITYS JA LAADINTA	9
1.1 Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma	9
1.2 Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet	9
1.3 Paikallisen opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen	9
1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut	9
2. PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA	9
2.1 Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet	9
2.2 Perusopetuksen arvoperusta	9
2.3 Oppimiskäsitys	10
2.4 Paikallisesti päätettävät asiat	11
3. PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET	11
3.1 Perusopetuksen tehtävä	11
3.2 Opetuksen ja kasvatuksen valtakunnalliset tavoitteet	11
3.3 Tavoitteena laaja-alainen osaaminen	11
3.4 Paikallisesti päätettävät asiat	12
4. LUKU - YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI	12
4.1 Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen	12
4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet	13
4.2.1 Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä	13
4.2.2 Hyvinvointi ja turvallinen arki	14
4.2.3 Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely	14
4.2.4 Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus	14
4.2.5 Osallisuus ja demokraattinen toiminta	15
4.2.6 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	15
4.2.7 Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen	15
4.3 Oppimisympäristöt ja työtavat	15
4.3.1 Oppimisympäristöt	15
4.3.2 Työtavat	16
4.4 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	17
4.5 Paikallisesti päätettävät asiat	18

5. LUKU - OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN	18
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	18
5.2 Yhteistyö	18
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö	20
5.4 Opetuksen järjestämistapoja	21
5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta	21
5.6 Paikallisesti päätettävät asiat	22
6. LUKU - OPPIMISEN ARVIOINTI	22
6.1 Arvioinnin tehtävät ja oppimista tukeva arviointikulttuuri	22
6.2 Arvioinnin luonne ja yleiset periaatteet	22
6.3 Arvioinnin kohteet	23
6.4 Opintojen aikainen arviointi	28
6.4.1 Arviointi lukuvuoden aikana	28
6.4.2 Arviointi lukuvuoden päättyessä	28
6.4.3 Opintoissa eteneminen perusopetuksen aikana	29
6.4.4 Arviointi nivelkohdissa	29
6.5 Perusopetuksen päättöarviointi	30
6.5.1 Päättöarvosanan muodostaminen	30
6.5.2 Johonkin oppiaineeseen tai erityiseen tehtävään painottuva opetus ja päättöarviointi	30
6.6 Perusopetuksessa käytettävät todistukset ja todistusmerkinnät	30
6.7 Erityinen tutkinto ja siitä annettavat todistukset	30
6.8 Paikallisesti päätettävät asiat	30
7. LUKU - OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI	30
7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet	30
7.1.1 Ohjaus tuen aikana	31
7.1.2 Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana	31
7.2 Yleinen tuki	31
7.3 Tehostettu tuki	32
7.3.1 Pedagoginen arvio	32
7.3.2 Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana	32
7.4 Erityinen tuki	33

7.4.1	Pedagoginen selvitys	33
7.4.2	Erityisen tuen päätös	33
7.4.3	Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma	33
7.4.5	Pidennetty oppivelvollisuus	34
7.4.6	Toiminta-alueittain järjestettävä opetus	34
7.5	Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot	34
7.5.1	Tukiopetus	34
7.5.2	Osa-aikainen erityisopetus	34
7.5.3	Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet	35
7.6	Paikallisesti päätettävät asiat	35
8.	LUKU - OPPILASHUOLTO	35
8.1	Monialainen oppilashuollon yhteistyö	35
8.2	Yhteisöllinen oppilashuolto	35
8.3	Yksilökohtainen oppilashuolto	35
8.4	Oppilashuoltosuunnitelmat	35
8.5	Paikallisesti päätettävät asiat ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laadinta	35
9.	LUKU - KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ	36
9.1	Saamelaiset ja saamenkieliset	36
9.2	Romanit	36
9.3	Viittomakieliset	36
9.4	Muut monikieliset oppilaat	36
9.5	Paikallisesti päätettävät asiat	36
10.	LUKU - KAKSIKIELINEN OPETUS	37
10.1	Kaksikielisen opetuksen tavoitteet ja opetuksen järjestämisen lähtökohtia	37
10.1.1	Laajamittainen kaksikielinen opetus	37
10.1.2	Suppeampi kaksikielinen opetus	37
10.2	Paikallisesti päätettävät asiat	37
11.	LUKU - ERITYISEEN MAAILMANKATSOMUKSEEN TAI KASVATUSOPILLISEEN JÄRJESTELMÄÄN PERUSTUVA PERUSOPETUS	37
11.1	Opetuksen järjestämisen periaatteet	37
11.2	Paikallisesti päätettävät asiat	37
12.	LUKU - VALINNAISUUS PERUSOPETUKSESSA	37

12.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit	37
12.2 Valinnaiset aineet	38
12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät	70
12.4 Paikallisesti päätettävät asiat	70
13. VUOSILUOKAT 1-2	70
13.1 Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen sekä vuosiluokkien 1-2 tehtävä	70
13.2 Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 1-2	70
13.3 Paikallisesti päätettävät asiat	70
13.4 Oppiaineet vuosiluokilla 1-2	70
13.4.1 Äidinkieli ja kirjallisuus	70
Suomen kieli ja kirjallisuus	71
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	71
13.4.2 Toinen kotimainen kieli	71
Ruotsin kieli, A-oppimäärä	71
13.4.3 Vieraat kielet	71
Vieras kieli - A-oppimäärä - Varhennettu kielenopetus	71
13.4.4 Matematiikka	71
13.4.5 Ympäristöoppi	71
13.4.6 Uskonto	71
Evakelisluterilainen uskonto	71
Ortodoksinen uskonto	71
Katolinen uskonto	71
Islam	71
Juutalainen uskonto	71
Muut uskonnot	71
13.4.7 Elämänkatsomustieto	71
13.4.8 Musiikki	71
13.4.9 Kuvataide	71
13.4.10 Käsityö	71
13.4.11 Liikunta	71
13.4.12 Oppilaanohjaus	72

Koulun omia tarkennuksia vuosiluokille 1 - 2	72
14. VUOSILUOKAT 3-6	72
14.1 Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe ja vuosiluokkien 3-6 tehtävä	72
14.2 Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 3-6	72
14.3 Paikallisesti päätettävät asiat	72
14.4 Oppiaineet vuosiluokilla 3-6	72
14.4.1 Äidinkieli ja kirjallisuus	73
Suomen kieli ja kirjallisuus	73
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	73
14.4.2 Toinen kotimainen kieli	73
Ruotsin kielen A-oppimäärä	73
Ruotsin kielen B1-oppimäärä	73
14.4.3 Vieraat kielet	73
Englanti, A-oppimäärä	73
Muu vieras kieli, espanja, A-oppimäärä	73
Muu vieras kieli, kiina, A-oppimäärä	73
Muu vieras kieli, ranska, A-oppimäärä	73
Muu vieras kieli, saksa, A-oppimäärä	73
Muu vieras kieli, venäjä, A-oppimäärä	73
Muu vieras kieli, A-oppimäärä	73
Muu vieras kieli, B1-oppimäärä	74
14.4.4 Matematiikka	74
14.4.5 Ympäristöoppi	74
14.4.6 Uskonto	74
Evangelisluterilainen uskonto	74
Ortodoksinen uskonto	74
Katolinen uskonto	74
Islam	74
Juutalainen uskonto	74
Muut uskonnot	74
14.4.7 Elämänkatsomustieto	74

14.4.8 Historia	74
14.4.9 Yhteiskuntaoppi	74
14.4.10 Musiikki	74
14.4.11 Kuvataide	74
14.4.12 Käsityö	74
14.4.13 Liikunta	74
14.4.14 Oppilaanohjaus	74
Koulun omia tarkennuksia vuosiluokille 3 - 6	75
15. VUOSILUOKAT 7-9	75
15.1 Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaihe ja vuosiluokkien 7-9 tehtävä	75
15.2 Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 7-9	75
15.3 Paikallisesti päätettävät asiat	75
15.4. Oppiaineet vuosiluokilla 7-9	75
15.4.1 Äidinkieli ja kirjallisuus	76
Suomen kieli ja kirjallisuus	76
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	76
15.4.2 Toinen kotimainen kieli	76
Ruotsin kieli, A-oppimäärä	76
Ruotsin kieli, B1-oppimäärä	76
15.4.3 Vieraat kielet	76
Englanti, A-oppimäärä	76
Muu vieras kieli, espanja, A-oppimäärä	76
Muu vieras kieli, kiina, A-oppimäärä	76
Muu vieras kieli, ranska, A-oppimäärä	76
Muu vieras kieli, saksa, A-oppimäärä	76
Muu vieras kieli, venäjä, A-oppimäärä	76
Muu vieras kieli, A-oppimäärä	76
Muu vieras kieli, B1-oppimäärä	76
Vieras kieli, espanja, B2-oppimäärä	77
Vieras kieli, kiina, B2-oppimäärä	77
Vieras kieli, ranska, B2-oppimäärä	77

Vieras kieli, saksa, B2-oppimäärä	77
Vieras kieli, muu kieli, B2-oppimäärä	77
15.4.4 Matematiikka	78
15.4.5 Biologia	78
15.4.6 Maantieto	78
15.4.7 Fysiikka	78
15.4.8 Kemia	78
15.4.9 Terveystieto	78
15.4.10 Uskonto	78
Evangelisluterilainen uskonto	78
Ortodoksinen uskonto	78
Katolinen uskonto	78
Islam	78
Juutalainen uskonto	78
Muut uskonnot	78
15.4.11 Elämänkatsomustieto	78
15.4.12 Historia	78
15.4.13 Yhteiskuntaoppi	78
15.4.14 Musiikki	78
15.4.15 Kuvataide	78
15.4.16 Käsityö	78
15.4.17 Liikunta	78
15.4.18 Kotitalous	78
15.4.19 Oppilaanohjaus	78
Koulun omia tarkennuksia vuosiluokille 7 - 9	79
Liitteet - Opetussuunnitelman liitteet	79

1. PAIKALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN MERKITYS JA LAADINTA

1.1 Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma

1.2 Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet

1.3 Paikallisen opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen

1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

2. PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA

2.1 Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet

2.2 Perusopetuksen arvoperusta

Saunalahden koulu OPS

Saunalahden koulussa toimimme perusopetuksen arvoperustan ja Espoon kaupungin arvojen mukaisesti. Oppilaat pääsevät osallistumaan arvojen toteuttamisen suunnitteluun toimimalla luokkakokouksissa, oppilaskunnassa ja oppilastiimeissä. Huoltajat voivat osallistua arvojen toteuttamisen suunnitteluun esimerkiksi vanhempainyhdistystoiminnassa ja huoltajakyselyihin vastaamalla.

Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen

Saunalahden koulussa laadimme jokaiselle oppilaalle henkilökohtaisen oppimissuunnitelman. Kannustamme ja opetamme oppilasta asettamaan omia tavoitteita oppimiselleen ja kehittymiselleen. Tavoitteiden asettelu lähtee liikkeelle oppilaan vahvuuksista. Laadimme henkilökohtaisen oppimissuunnitelman yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa, ja dokumentoimme siihen myös oppilaan tarvitseman yksilöllisen tuen. Oppimissuunnitelman

avulla teemme oppilaan oppimisprosessin näkyväksi, sekä edistämme hänen omaa oppimisen suunnittelua, seuranta ja arviointia.

Hyödynnämme työtapojen valinnassa oppilaantuntemusta sekä monikanavaisia opetusmenetelmiä. Eriytämme oppilaan oppimista ajallisesti, määrällisesti sekä sisällön syvyyden ja laajuuden suhteen. Kohtaamme oppilaan arvostavasti ja toimimme kunnioittavasti vuorovaikutustilanteissa. Kiinnitämme huomiota oppilaan kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Oppilaantuntemuksen avulla saamme selville oppilaan lähikehityksen vyöhykkeen ja hänelle ominaisen tavan toimia ja oppia. Annamme säännöllisesti ohjaavaa ja kannustavaa palautetta sekä teemme yhteistyötä kotien kanssa.

Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa opiskelu- ja työskentelytapoihin. Lisäksi he voivat hyödyntää omia kiinnostuksen kohteitaan eri oppimiskokonaisuuksien toteutuksessa mahdollisuuksien mukaan. Oppilaat voivat osoittaa osaamistaan eri tavoin. Näin oppilaat saavat onnistumisen kokemuksia.

Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia

Saunalahden koulun ohjaavilla periaatteilla linjaamme kouluyhteisön jäsenten toimintaa. Toimintamme lähtökohtana on positiivinen psykologia ja universaalit hyveet ja vahvuudet. Omien vahvuuksien tunnistamista ja käyttöä harjoitellaan koko koulupolun aikana.

Saunalahden koulussa oppilaat saavat kokemuksia osallisuudesta ja vaikuttamisesta muun muassa oppilaskunta- ja ympäristöneuvostotoiminnassa sekä oppilastiimeissä.

Kulttuurinen moninaisuus rikkautena

Moninaisella suomalaisella kulttuuriperinnöllä on tärkeä osa vuosittaisten taide- ja taitoaineiden painotuksissa ja juhlaperinteissä. Vahvuuspedagogiikalla tuemme kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärtämistä ja näkemistä voimavarana.

Kestävän elämäntavan välttämättömyys

Saunalahden koulussa luomme yhdessä kestävää tulevaisuutta osana yhteisöllistä toimintakulttuuria ja koulun arkikäytäntöjä.

Espoo on asukas- ja asiakaslähtöinen

Koulun toimintaa ohjaa oppilaiden ja koko yhteisön hyvinvoinnin tukeminen. Koulussamme olemme luoneet oppilaille osallisuuden rakenteet, jotka tarjoavat monipuoliset mahdollisuudet vaikuttaa koulun toimintaan. Oppilaille on mahdollisuus osallistua arvojen toteuttamisen suunnitteluun toimimalla luokkakokouksissa, oppilastiimeissä ja oppilaskunnassa. Kaikille avoin oppilaskuntatoiminta jakautuu useisiin erilaisiin tiimeihin, joihin oppilaat voivat oman

kiinnostuksensa mukaan liittyä. Oppilaat voivat myös perustaa uusia oppilastiimejä. Osa tiimeistä on oppilas- ja osa opettajavetoisia.

Teemme koulussamme säännöllistä yhteistyötä oppilaiden huoltajien kanssa ja rohkaisemme heitä aktiivisuuteen ja osallisuuteen. Olemme luoneet huoltajilta saadun palautteen mukaisesti erilaisia yhteistyörakenteita, kuten vuosiluokkakohtaiset vanhempainillat, luokkatoimikuntien järjestämät tapahtumat, rehtorin aamukahvit sekä opettajan, koulun johdon ja huoltajan väliset tapaamiset. Vanhemmat ovat tervetulleita koulun yhteisiin juhliin ja muihin tapahtumiin, joita järjestetään lukuvuoden aikana. Huoltajat toimivat myös koulun vanhempainyhdistyksessä sekä johtokunnassa. Kodin ja koulun yhteistyöllä tuemme oppilaiden kasvua, oppimista ja hyvinvointia. Yhteistyö on arvostavaa, monipuolista ja aktiivista kasvatuskumppanuutta, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.

Osallistamme huoltajat arvojen toteuttamisen suunnitteluun koulun yhteisissä tilaisuuksissa, vuorovaikutussopimuksessa, koulun kehittämistä koskevissa kyselyissä sekä arjen kohtaamisissa. Huoltajat voivat osallistua arvojen toteuttamisen suunnitteluun myös vanhempainyhdistystoiminnassa ja huoltajakyselyihin vastaamalla.

Espoo on vastuullinen edelläkävijä

Saunalahden koulu on kehittämisorientoitunut ja inklusiivinen, juuret ja siivet lapsille kasvattava oppimis- ja asiantuntijayhteisö. Koulussamme olemme luoneet toimivan tiimirakenteen opetussuunnitelman perusteiden eri osa-alueiden suunnitelmalliselle ja tavoitteelliselle kehittämistyölle. Hyödynnämme tutkimustietoa ja kehittämishankkeista saatua kokemusta toimintamme kehittämisessä.

Toteutamme vuosittain kouluyhteisön yhteisiä koulutustilaisuuksia ja kannustamme yhteisöemme jäseniä uusiin innovatiivisiin toimintatapoihin. Kehitämme toimintaamme arvioimalla sitä säännöllisesti ja lisäämme ammattitaitoamme kouluttautumalla ja jakamalla osaamistamme sekä oppilaiden että henkilökunnan keskuudessa.

Saunalahden koulussa luomme yhdessä kestävää tulevaisuutta osana yhteisöllistä toimintakulttuuria ja koulun arkikäytäntöjä. Olemme sitoutuneet ylläpitämään ja kehittämään toiminnassamme kestävä kehityksen ja ympäristökasvatuksen periaatteita Vihreä lippu -toimintana. Opettajista koostuvan Kestävän kehityksen -tiimin tavoitteena on omalta osaltaan edistää ja kehittää kestävä kehityksen arvojen mukaista toimintaa koulussamme sekä osallistaa koko kouluyhteisöä toimimaan kouluarjessa kestävä kehityksen arvojen mukaisesti.

Koulullemme valitaan vuosittain eri ikäisistä oppilaista koostuvat ympäristöneuvostot ja ruokaraati. Ne kokoontuvat säännöllisesti tavoitteenaan suunnitella, toteuttaa ja arvioida vuositeemojen mukaista toimintaa ikätaso huomioiden. Ruokaraati tekee yhteistyötä myös keittiön kanssa.

Koulussamme pyritään myös sosiaalisesti kestävään kehitykseen. Vastuun ottaminen omasta itsestä, lähimmäisistä ja ympäristöstä ovat keskeisiä periaatteita kasvussa kohti kypsää ja omat vaikutusmahdollisuudet ymmärtävää kansalaisuutta. Hyödynnämme digitaalisuutta koulussamme monipuolisesti koulun arjessa sekä huoltajayhteistyössä. Oppilaat harjoittelevat tieto- ja viestintäteknologian perusteita jo alkuopetuksesta lähtien.

Espoo on oikeudenmukainen

Toimintakulttuurissamme pyrimme avoimuuteen, oikeudenmukaisuuteen, tasa-arvoisuuteen, yhdenvertaisuuteen, inhimillisyyteen ja suvaitsevaisuuteen. Pyrimme toiminnassamme jokaista kunnioittavaan ja arvostavaan vuorovaikutukseen.

Olemme työstäneet huoltajien kanssa yhteisen vuorovaikutussopimuksen, jossa määritellään yhteiset vuorovaikutuksen ja yhteistyön pelisäännöt. Kun henkilökunta toimii keskenään rakentavassa yhteistyössä, positiivinen ilmapiiri ja arvostava vuorovaikutuksen malli välittyvät oppilaille, huoltajille ja koulun keskeisille yhteistyökumppaneille.

Koulumme pyrkii tarjoamaan turvallisen kasvu ympäristön kasvaa ja oppia. Tavoitteenamme on, että jokainen lapsi ylittäisi omaan parhaimpaansa.

Saunalahden koulussa toteutamme vahvuusperusteista opetusta, joka positiivisen pedagogiikan keinoin vahvistaa oppilaan omia ydinvahvuuksia. Opetuksen tavoitteena on oppilaan myönteinen itsetuntemus, joka vaikuttaa positiivisesti myös oppimiseen.

Oppilaan kasvun keskiössä on myönteisen palautteen saaminen. Keskeistä opetuksessa on, että opettajilla on käytössään myönteinen vahvuussanasto oppilaiden kannustamisessa. Koulussamme opettelemme huomaamaan itsessämme vahvuutemme ja käyttämään ja kehittämään niitä vuorovaikutuksessa toistemme kanssa. Kiinnitämme huomion hyvään. Koko koululla on lukuvuoden aikana yhteisiä vahvuusteemoja, joita käsitellään ikätaso huomioiden.

2.3 Oppimiskäsitys

Saunalahden koulu OPS

Saunalahden koulussa oppimiskäsityksen mukaisen toiminnan lähtökohtana ovat positiivinen pedagogiikka, universaalit hyveet ja niistä johdetut vahvuudet. Lapsen ja nuoren henkilökohtaisen oppimissuunnitelman tavoitteet laaditaan huomioiden oppilaan omat vahvuudet.

Harjoittelemme vahvuuksien käyttöä koko koulupolun aikana. Vahvuusopetuksen tarkoituksena on harjoitella yhteinen vahvuuskieli sekä harjoitella vahvuuksien käyttämistä arjen eri tilanteissa. Opettelemme

huomaamaan itsessämme vahvuutemme, sekä käyttämään ja kehittämään niitä vuorovaikutuksessa toistemme kanssa. Kiinnitämme huomion hyvään. Koko koululla on lukuvuoden aikana yhteisiä vahvuusteemoja.

2.4 Paikallisesti päätettävät asiat

3. PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

3.1 Perusopetuksen tehtävä

3.2 Opetuksen ja kasvatuksen valtakunnalliset tavoitteet

3.3 Tavoitteena laaja-alainen osaaminen

Saunalahden koulun OPS

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ovat opetuksemme lähtökohtana. Otamme huomioon laaja-alaisen osaamisen tavoitteet oppiaineiden ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Monipuoliset työtavat ovat keskeisessä asemassa, kun oppilaat harjoittelevat laaja-alaiseen osaamiseen liittyviä tavoitteita. Ajattelun taitojen ja kielitietoisen opetuksen kehittämisessä käytämme menetelmiä, jotka auttavat oppilasta jäsentämään oppimaansa ja ymmärtämään oppiaineelle ominaista käsitteistöä ja kieltä. Ohjaamme oppilaita kriittiseen ajatteluun ja kannustamme kokeilemaan erilaisia tapoja oppia. Tieto- ja viestintäteknologia käyttäminen, toiminnallisuus, yhdessä oppiminen ja opitun jakaminen toisten oppilaiden ja opettajien kanssa kuuluvat arjen koulutyöhömmö. Koulussamme toimii digitutoreita, joiden tehtävänä on ohjata muita oppilaita tv-t-portailla etenemisessä.

Oppilaiden osallisuus ja vaikuttaminen ovat tärkeä osa koulumme toimintakulttuuria ja edistävät laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden saavuttamista. Olemme Vihreä Lippu -koulu ja opettelemme yhdessä kestävää elämäntapaa. Koulussamme toimii oppilaista koostuva ympäristöneuvosto.

Saunalahden koulun kaikki oppilaat kuuluvat koulun oppilaskuntaan. Oppilaskunnasta valitaan edustajat oppilaskunnan hallitukseen, joka kokoontuu säännöllisesti kehittämään koulun toimintakulttuuria oppilaiden näkökulmasta.

Teemme kansainvälistä yhteistyötä, jossa oppilaat ovat mukana. Esimerkkejä kansainvälisestä toiminnasta ovat vieraiden vastaanottaminen ja heidän oppinaan toimiminen sekä Plan-kummilapsen ja ystävyyskoulujen

kanssa tehtävä toiminta. Tiedottamisesta vastaa reportteritiimi, joka kirjoittaa blogikirjoituksia ajankohtaisista asioista ja tapahtumista koulussamme.

Koulupäivä itsessään sisältää paljon sosiaalisten taitojen, itsesätelyn ja tunnetaitojen harjoittelutilanteita vertaisryhmissä ja aikuisten kanssa. Tämän lisäksi olemme ottaneet käyttöön valmiita ohjelmia, joiden avulla vahvistamme oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Käytössämme on muun muassa KiVa-koulu- ja Arvokas-ohjelmat.

Käytämme opetuksessamme vahvuuspedagogiikkaa, jonka avulla oppilaat harjoittelevat yleisiä elämässä tarvittavia taitoja. KiVa -koulu (Kiusaamisen Vastainen) ja Verso-toiminta (Vertaissovittelu) ovat osa koulumme kiusaamista ennaltaehkäisevää toimintaa.

3.4 Paikallisesti päätettävät asiat

4. YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

4.1 Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen

Saunalahden koulun OPS

Oppilaat ja huoltajat osallistuvat koulun toimintakulttuurin kehittämiseen yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Järjestämme koko koulun yhteisiä vanhempainiltoja. Lisäksi järjestetään oman luokan vanhempainiltoja sekä perheilloja yhdessä oppilaiden perheiden kanssa. Näiden teemat vaihtelevat ikäluokasta riippuen ja perheiden toiveita kuunnellen. Opettajat tapaavat huoltajat ja oppilaan perhepalaverissa, joissa keskustellaan oppimisen etenemisen ja arvioinnin lisäksi myös koulun toimintakulttuurista oppilaan ja kodin näkökulmasta. Koulussamme toimii huoltajien ylläpitämä vanhempainyhdistys, jolla on tärkeä rooli huoltajien ja koulun välisen toimintakulttuurin tukemisessa. Jokaisen luokan vanhempien on mahdollista perustaa luokkatoimikunta, ja valita keskuudestaan yhdyshenkilö, joka on yhteydessä vanhempainyhdistykseen. Pääasiassa huoltajajäsenistä koostuva johtokunta hyväksyy koulun lukuvuosisuunnitelman. Saamme säännöllisesti palautetta huoltajilta toimintakulttuuriin liittyen erilaisilla huoltajakyselyillä.

Ohjaamme oppilaita ottamaan kantaa ja vaikuttamaan koulumme toimintakulttuuriin. Opimme yhdessä toimien. Koulussamme toimii oppilaskunnan hallitus, joka kokoontuu säännöllisesti. Järjestämme luokissa luokkakokouksia, joissa käsittelemme oppilaiden kuulumisia, ideoita, toiveita ja muutosehdotuksia. Lähetämme koko koulua koskevat kehittämisideat oppilaskunnan hallitukselle. Oppilaskunnan jäseniä osallistuu ainakin kerran vuodessa yhteisöllisen oppilashuoltotyöryhmän tapaamiseen. Rehtori tapaa oppilaita muun muassa luokka-asteittain järjestettävillä rehtorin tunneilla.

Työyhteisö kokoontuu erilaisin kokoonpanoin säännöllisesti kehittämään koulumme toimintaa. Teemme yhteistyötä toimintakulttuurin kehittämiseksi talon muiden toimijoiden kanssa. Vuosittain opettajat ja koulunkäyntiavustajat osallistuvat kehityskeskusteluihin. Keskusteluissa esitetyt koko koulua koskevat kehittämissuositukset esitellään työyhteisölle.

Esioppilaiden päivähoido, koululaisten aamu- ja iltapäivähoito sekä iltapäivätoiminta ovat osa koulumme toimintakulttuuria. Yhteinen toimintakulttuuri tukee oppilaan eheän päivän muodostumista.

Vapaaehtoistyöntekijämme, kouluvaarit, -mummot, -tädit ja -sedät, ovat osa koulumme toimintakulttuuria. He auttavat ja ohjaavat oppilaita opettajien tukena. Lähiyhteistyökumppaneitamme ovat nuorisotyö, kirjasto, evankelisuterilainen seurakunta ja lähikauppa. Koulullamme on myös tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä yliopistojen kanssa sekä kansainvälistä yhteistyötä.

4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Saunalahden koulun OPS

4.2.1 Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä

Saunalahden koulussa opimme kaikki yhdessä ja toisiltamme. Koulussamme toteutetaan jaetun pedagogisen johtajuuden mallia. Oppilailla ja koulun aikuisilla on mahdollisuuksia vaikuttaa koulun arkeen, mikä vahvistaa oppivaa yhteisöä. Vuosittain toistuvat tapahtumat ja koulun käytänteet tarkennetaan lukuvuosi- ja toimintasuunnitelmissa.

Koulumme toimintakulttuuriin käy tutustumassa paljon vierailijoita. Koemme, että vierailijat ovat meille voimavara, sillä saamme vastavuoroisesti heiltä realistista palautetta siitä, näkyvätkö periaatteemme oikeasti koulun käytänteissä. Yhteisömme verkostoituu tekemään yhteistyötä alueemme varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Muita pysyviä yhteistyökumppaneitamme ovat omassa talossa toimiva kirjasto, nuorisopalvelut sekä kanssamme yhteistyössä toimivat harrastusyhteisöt.

4.2.2 Hyvinvointi ja turvallinen arki

Ilo ja huumori ovat osa arkeamme vahvistaen viihtymisen ja yhteenliittymisen kokemusten merkityksellisyyttä. Koulussamme on sovitut rakenteet ja käytänteet, joilla luodaan oppilaille ja henkilökunnalle oppimista ja kasvua edistävä työskentelyilmapiiri (esim. kartoitusjärjestelmä, vahvuuspedagogiikka, kiusaamisen ennaltaehkäisy- ja puuttumismalli, Verso-toiminta, KiVa-koulu, kummitoiminta, oppilastiimit, tukioppilastoiminta ja turvallisuussuunnitelma).

Saunalahden koulussa opetetaan oppilaille tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Opiskelemme kaikilla vuosiluokilla Mahtava Elämä -teemoja. Vuosiluokilla 1.- 6. sekä vuosiluokilla 7.- 9. Mahtava Elämä-teemat sisältyvät äidinkielen ja kirjallisuuden oppisisältöjen tavoitteisiin. Lisäksi teemoihin sisältyvät myös mm. sosiaaliset taidot, terve itsetuntemus,

hyvät käytöstavat ja vastuullinen elämäntapa. ME-teemojen arviointi on osa äidinkieli- ja kirjallisuus -oppiaineen arviointia.

Koulussamme aikuinen on läsnä oppilaille. Oppilas tulee kuulluksi ja hänet kohdataan arvostavasti. Aikuiset näyttävät omalla toiminnallaan vuorovaikutuksen mallia. Ylläpidämme avointa keskustelukulttuuria ja rohkaisemme oppilaita kertomaan aikuiselle, mikäli kohtaavat epäkunnioittavaa käytöstä tai toimintaa. Puutemme epäkohtiin välittömästi. Harjoittemme henkilökunnan ja oppilaiden kanssa toimintaa poikkeustilanteissa turvallisuussuunnitelman mukaisesti.

Kerhotoiminta (Nuokku-yhteistyö, seurakuntayhteistyö) ja koko talon yhteiset käytänteet, kuten Liikkuva Koulu edistävät kaikki oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointia ja turvallista arkea. Tilojemme viihtyisyys lisää hyvinvointia.

4.2.3 Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely

Saunalahden koulussa arvostamme ystävällistä ja toisia kunnioittavaa puhetta. Pyrimme vuorovaikutuksessa dialogisuuteen. Opetamme myös lapsille dialogisuuden taitoja.

Saunalahden koulussa korostamme näkemystä, että oppilaan oppiminen rakentuu aiemmin omaksuttujen tietojen ja taitojen pohjalle. Käytämme monipuolisia, toiminnallisia ja oppilasta aktivoivia työtapoja. Toteutamme tiimiopettajuuden mallia. Yhdessä olemme enemmän.

4.2.4 Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Saunalahden koulussa toimii kansainvälisyystiimi, joka vastaa koulumme kansainvälisistä yhteistyöhankkeista ja kehittää koulumme globaalikasvatusta. Tiimi ideoi yhdessä oppilaiden kanssa, millaista kotikansainvälisyyttä arvostavaa toimintaa koulussamme lukuvuosittain järjestetään. Osa koulumme oppilaista toimii myös kouluoppaina, jotka opastavat ja kertovat koulumme toimintakulttuurista ja käytänteistä eri kielillä koulussamme vieraileville.

4.2.5 Osallisuus ja demokraattinen toiminta

Saunalahden koulussa on sovitut käytänteet ja rakenteet, jotta jokainen oppilas, huoltaja ja henkilökunnan jäsen pääsee osalliseksi toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. (ks. 4.1).

4.2.6 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Kohtelemme kaikkia oppilaita yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. Opetuksessa ja koulun toimintakulttuurissa kiinnitämme huomiota siihen, että kaikilla oppilaille on mahdollisuus oppia. Ohjaamme oppilaita tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteitaan sekä kohtelemaan kaikkia yhteisön jäseniä kunnioittavasti. Koulun avoin keskustelukulttuuri, rakenteet ja sovitut käytänteet turvaavat sen, että havaittuihin yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa

vaarantaviin epäkohtiin puututaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Koulussamme on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koko oppivan yhteisön yhteistyönä kaupungin käytänteiden mukaisesti.

4.2.7 Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen

Saunalahden koulu on yhtenäiskoulu, joka pyrkii ottamaan huomioon kestävä kehityksen eri ulottuvuudet: ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden. Tavoitteena on osallistaa koko kouluyhteisöä toimimaan kouluarjessa kestävä kehityksen arvojen mukaisesti. Saunalahden koulu on mukana kansainvälisessä Vihreä lippu -ohjelmassa. Vihreä lippu -toiminnan kantavana voimana on ympäristöneuvostot ja ruokaraati, johon valitaan oppilaita eri luokka-asteilta sekä koulun muuta henkilöstöä. Neuvostot ja ruokaraati kokoontuvat säännöllisesti kehittämään koulun toimintaa Vihreä lippu -tavoitteiden mukaisesti. Neuvostojen ja raadin avulla osallistamme koko koulun oppilaita Vihreä lippu -toimintaan ja toimimaan ympäristömme hyväksi. Vihreä lippu -teemat vaihtuvat joka toinen vuosi. Koko kouluyhteisön ja kotien tuki on tärkeää tämän ympäristökasvatustyön onnistumiselle.

4.3 Oppimisympäristöt ja työtavat

Saunalahden koulun OPS

4.3.1 Oppimisympäristöt

Opiskelemme monenlaisissa oppimisympäristöissä. Luokkahuoneiden lisäksi oppimisympäristöinä voivat toimia esimerkiksi lähimetsä, kulttuurikohteet, yritykset, erilaiset tapahtumat sekä virtuaaliset ja digitaaliset ympäristöt. Monipuolisilla oppimisympäristöillä vahvistamme oppimisen ilon, uteliaisuuden ja myönteisen elämänasenteen kehittymistä.

Meillä on avoin, rohkaiseva ja kannustava työskentelyilmapiiri. Koulussamme toteutettavan vahvuuspedagogiikan avulla tuemme oppilaiden itsetuntemusta. Kannustamme oppilaita tunnistamaan ja käyttämään omia vahvuuksiaan. Koulussamme vaalitaan jaetun osaamisen kulttuuria.

4.3.2 Työtavat

Käytämme opetuksessa oppilasta aktivoivia monikanavaisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Ohjaamme oppilaita suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan omaa työtään. Perehdymme oppilaiden kanssa erilaisiin työtapoihin ja harjoittemme niiden käyttöä arjen eri tilanteissa. Ohjaamme oppilaita tunnistamaan omia oppimistapojaan kuitenkin unohtamatta sitä, että harjoittemme ja vahvistamme kaikenlaisia tapoja oppia ja toimia.

Tiimiopettajuus

Saunalahden koulussa tehdään työtä tiimeissä. Tiimit tapaavat viikoittain. Tapaamisissa suunnittelemme opetusta ja jaamme osaamista. Tiimin muodostavat joustavasti samaa ikäryhmää opettavat opettajat ja avustajat. Tiimi toteuttaa esimerkiksi yhteisiä työpajapäiviä ja projekteja. Tiimit mahdollistavat myös joustavat opetusjärjestelyt yli luokkarajojen. Tiimin kesken voidaan hyödyntää opettajien vahvuuksia ja jakaa opetettavia asioita keskenään. Näin oppilaat tulevat kaikille tutuiksi.

Pedagogisten tiimien lisäksi koulussamme toimii erilaisia kehittämistiimejä, joiden tehtävänä on mm. suunnitella, toteuttaa ja kehittää koulua kokonaisvaltaisesti. Koulussamme toimivat kehittämistiimit ovat ELA-tiimi (laaja-alainen erityisopetus), A-tiimi (autismin kirjon opetus) Keke-tiimi (kestävä kehitys), Arviointitiimi, Opetussuunnitelmatiimi, Turvallisuustiimi, Kansainvälisyystiimi, KoPo-tiimi (työhyvinvointi ja osallisuus), Yhtenäiskoulutiimi Yhtis (koulun traditiot ja käytänteet), Hyme-tiimi (hyvinvointi ja oppilaiden osallisuus), TASY-tiimi (tasa-arvo ja yhdenvertaisuus) sekä TVT-tiimi (tieto- ja viestintätekniikan pedagoginen käyttö).

Luokanvalvoja Saunalahden koulussa

Saunalahden koulussa luokilla 7–9 oppilaan kokonaisvaltaista kasvua yhdessä muiden koulun aikuisten ja kodin kanssa tukee kaksi luokanvalvojaa. Luokanvalvojat tapaavat kaikkia luokkansa oppilaita säännöllisesti. He pitävät myös yhteyttä oppilaiden koteihin ja seuraavat oppilaiden poissaoloja sekä edistymistä opinnoissa.

Luokanvalvoja huolehtii oppilaita koskevien tietojen siirtymisestä kodin ja koulun sekä aineenopettajien välillä.

Luokanvalvoja tapaa oppilaiden opettajia säännöllisesti vuosiluokkatiimeissä, joihin osallistuu myös opinto-ohjaajat.

Saunalahden koulussa luokanvalvoja tapaa oppilaiden huoltajia perhepalavereissa vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Erityisen tuen oppilaalle palaverin voi järjestää myös erityisopettaja. Kaikkiin palavereihin voi osallistua myös oppilasta opettavia aineenopettajia, erityisopettajia, opinto-ohjaaja tai oppilashuollon henkilöstöä. Palavereissa laaditaan yhdessä huoltajien ja oppilaan kanssa oppilaalle henkilökohtainen oppimissuunnitelma tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

4.4 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Saunalahden koulu OPS

Eheyttäminen on koko koulun toiminnan ja opetuksen suunnittelun lähtökohta. Eheyttävät kokonaisuudet näkyvät yhteisissä ja valinnaisissa oppiaineissa, yhteisissä tapahtumissa ja koulun toimintakulttuurissa. Tavoitteet tarkentuvat

lukuvuosisuunnitelmassa. Eheyttämistapoja ovat muun muassa toiminnalliset työtavat, monialaiset oppimiskokonaisuudet, erilaiset teemajaksot ja tapahtumat.

Eheyttäviä kokonaisuuksia suunnitellaan opettajatiimeissä. Oppilaat osallistuvat suunnitteluun. Yhteissuunnittelulle on laadittu vuosittainen aikataulu ja rakenne.

Saunalahden koulussa monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa, yksi syys- ja yksi kevätlukukaudella.

Oppimiskokonaisuusjaksolla teemojen käsittelyyn varataan niiden aineiden oppitunteja, joihin teema liittyy. Oppilaat saavat oppimiskokonaisuuksienkin aikana erityisopettajan tukea. Oppimiskokonaisuuksienkin aikana ohjaamme oppilaita valitsemaan erilaisia työskentelytapoja, oppimisvälineitä ja oppimisympäristöjä.

Oppilaiden ikätaso huomioon ottaen oppilaat saavat valita näkökulman työhönsä joko opetussuunnitelmasta nostettujen aiheiden tai opettajan valmiiksi antaman teeman pohjalta. Oppimiskokonaisuuksissa huomioidaan myös lukuvuoden juhlat osana teemoja.

Oppimiskokonaisuuksilla on ensisijaisesti taitotavoite. Opettajat valitsevat tavoitteet laaja-alaisen osaamisen osa-alueista. Lisäksi oppimiskokonaisuudessa on opetussuunnitelmasta nouseva sisältötavoite sekä työskentelytaitoihin liittyviä tavoitteita. Oppimiskokonaisuuksien yhteydessä harjoitellaan itsearviointia, vertaisarviointia, palautteen antamista ja vastaanottamista sekä oman työn suunnittelua ja aikatauluttamista.

Oppilaiden kanssa pohditaan oppimiskokonaisuuden arviointia ja sovitaan arvioinnin kriteerit. Jakson aikana oppilaat saavat opettajalta ja toisilta oppilailta ohjaavaa ja kannustavaa palautetta.

Monialaisia oppimiskokonaisuuksia toteutetaan Saunalahden koulussa kaksi kertaa lukuvuodessa, yksi syys- ja yksi kevätlukukaudella. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia toteutetaan yhteensä 4-6 viikkoa lukukaudessa. Alla olevassa taulukossa on merkittynä oppiaineet, jotka ainakin esiintyvät kunkin luokka-asteen oppimiskokonaisuudessa. Tällä taataan, että kaikki oppiaineet ovat edustettuna oppilaan koulupolun aikana. Taulukossa olevien oppiaineiden lisäksi oppimiskokonaisuuteen voi vapaasti valita myös muita oppiaineita ja ajankohtaisia teemoja.

Luokka-aste	1 - 2 lk.	3 lk.	4 lk.	5 lk.	6 lk.	7 lk.	8 lk.	9 lk.
Oppiaineet	uskonto/ ET YM KU SU	SU YM	HI MU SU	MA KS SU	YL EN SU	LI TT KO	FY KE GE BG	OPO SU YH EN RU

4.5 Paikallisesti päätettävät asiat

5. OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

5.2 Yhteistyö

Saunalahden koulun OPS

Oppilaiden osallisuus

Saunalahden koulussa oppilaat saavat osallistumisen ja kuulluksi tulemisen kokemuksia monin tavoin. Koulussamme toimii oppilaskunnan hallitus, johon valitaan oppilasedustajat. Pidämme luokissa luokkakokouksia, joissa oppilaat saavat kokemuksia yhteisten asioiden sopimisesta ja päätöksenteosta. Koulumme rehtori pitää luokka-asteille omia rehtorin tunteja, joissa oppilaat pääsevät keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja toiveistaan rehtorin kanssa.

Koulussamme käy kansainvälisiä vieraita. Heitä opastavat kielioppaamme (International guides), jotka esittelevät koulumme toimintaa ja avustavat vieraitamme eri kielillä. Koulussamme toimii ympäristöneuvosto, jossa eri luokkien edustajat työskentelevät yhteisten ekologisten arvojen puolesta. Ruokaraadissa oppilaat tekevät yhteistyötä keittiön henkilökunnan kanssa. Vertaissovittelukoulutuksen (Verso) käyneet oppilaat auttavat nuorempia oppilaita yhdessä valvovan Verso-opettajan kanssa ristiriitatilanteiden selvittämisessä. Koulussamme toimii oppilaita myös digitutoreina. Heidän tehtävänä on auttaa ja opastaa muita oppilaita ja myös henkilökuntaa tieto- ja viestintätekniikan asioissa. Koulumme AV-tiimissä on oppilaita, jotka vastaavat näyttämötekniikan toimivuudesta juhlissa ja muissa tilaisuuksissa. Saunalahden koulun reportteritiimi ylläpitää blogia, johon tiimin jäsenet tuottavat sisältöä koulumme toiminnasta ja ajankohtaisista asioista. Koulussamme oppilailla on mahdollisuus muodostaa ja osallistua myös oppilastiimeihin omien harrastusten tai kiinnostuskohteiden mukaisesti.

Koulussamme toimii tukioppilasryhmä, joka koostuu kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisista oppilaista. Ryhmän tavoitteena on parantaa kouluhenkeä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta muun muassa järjestämällä tempauksia ja toimimalla osana kiusaamisen vastaista työtä. Opettajista valitut tukioppilasohjaajat koordinoivat tukioppilaiden toimintaa. Tukioppilaat kokoontuvat vähintään kerran viikossa tukarivälitunnilla.

Koulumme oppilaat ovat mukana suunnittelemassa omaa oppimistaan ja asettamassa oppimistavoitteitaan. Otamme oppilaiden kiinnostusten kohteet ja ideat huomioon oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa. Oppilaat osallistuvat myös erilaisten koko koulun tapahtumien, juhlien ja päivänavauksien suunnitteluun sekä toteutukseen. Lava on vapaa -tapahtuma antaa oppilaille säännöllisesti mahdollisuuden esittää omia esityksiään.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun toimivalla yhteistyöllä tuemme molempien osapuolien kasvatustyötä ja edistämme oppilaan oppimista. Järjestämme huoltajille erilaisia vanhempainiltoja. Näissä vanhempainilloissa tiedotamme huoltajia muun muassa opiskelu- ja arviointikäytännöistä, kielivalinnoista ja oppimisen tuesta. Järjestämme myös teemavanhempainiltoja. Kutsumme oppilaiden perheet koululle juhliin, tempauksiin ja muihin tapahtumiin. Pidämme perhepalavereita säännöllisesti, vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Näissä palavereissa huoltajat ovat mukana asettamassa tavoitteita lapsensa opiskelulle. Luokkien opettajat järjestävät luokkakohtaisia perheilloja erilaisten teemojen ympärille. Koulun ovet ovat avoinna, ja kannustamme vanhempia tulemaan seuraamaan ja osallistumaan lastensa koulupäivään. Lisäksi pidämme erityisiä avointen ovien päiviä, joista Perinnepäivä helmikuussa on kohdistettu erityisesti isovanhemmille. Huoltajat ovat tervetulleita osallistumaan myös luokkien retkille.

Monikulttuurisuuden lisääntyessä sekä katsomusten että kulttuurien välistä dialogisuutta kehitetään. Pyrimme järjestämään lukuvuoden aikana tapahtumapäiviä tai teemoja, joissa huomioimme koulumme kieli- ja kulttuuriryhmät. Eri kieli- ja kulttuuriryhmien yhteistyössä käytämme tarvittaessa tulkkia.

Wilman kautta vanhemmat voivat seurata lapsensa opintosuorituksia ja olla yhteydessä opettajaan. Koulu tiedottaa kaikille yhteisistä tiedotusasioista Wilman kautta. Luokkien opettajat käyttävät Wilmaa luokan kuulumisista tiedottamiseen. Koulun kotisivut edistävät tiedonkulkua ja yhteistyötä.

Saunalahden koululla toimii oma Koti ja koulu -yhdistys SauKKo. Se tekee työtä koulumme oppilaiden parhaaksi osallistumalla koulun tapahtumiin ja niiden järjestämiseen sekä huolehtii muun muassa liikenneturvallisuuskampanjoiden järjestämisestä. SauKKo pitää yllä alueen aikuisten välistä yhteisöllisyyttä. SauKKon tavoitteena on opettaa koulumme lapsille vastuun jakamisen ja yhdessä tekemisen iloa ja voimaa.

Kannustamme huoltajia vastaamaan huoltajakyselyihin ja siten osallistumaan koulun kehittämistyöhön. Keräämme huoltajapalautetta noin joka kolmas vuosi. Arvioimme kodin ja koulun yhteistyön toimivuutta lukuvuosittain toimintasuunnitelman arvioinnin yhteydessä.

Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

Koulussamme toteutamme tiimiopettajuutta, jossa vastuu ja tehtävät jakautuvat koko opettajatiimin kesken. Suunnittelemme, valmistelemme ja arvioimme opetusta pedagogisissa tiimeissä. Opettajat toteuttavat koulussamme myös samanaikaisopettajuutta. Yhteistyölle ja sen suunnittelulle on luotu rakenteet ja varattu aikaa.

Saunalahden koulu on monitoimitalo, jossa toimii myös kaupungin kirjasto ja nuorisotoimi. Työskentelemme näiden tahojen kanssa yhteistyössä päivittäin. Yksityiset palveluntuottajat järjestävät koulullamme aamu- ja iltapäivätoimintaa. Erilaiset harrasteyhteisöt järjestävät harrastustoimintaa koulumme tiloissa.

Työelämään tutustuminen eli TET on osa koulun ja koulun ulkopuolisten tahojen yhteistyötä. Saunalahden koulussa TET aloitetaan seitsemännellä luokalla työskentelemällä koulussa, jolloin oppilailla on mahdollisuus tutustua koulun sisältä löytyvään työpaikkaan koulupäivän aikana. Kahdeksannella luokalla TET-jaksolla lähdetään koulun ulkopuolelle yhdeksi kouluviikoksi ja yhdeksännellä luokalla kahdeksi kouluviikoksi. Oppilaat huolehtivat koulun ulkopuolisten TET-paikkojen hankkimisesta pääsääntöisesti itse. TET-prosessin tarkoituksena on harjoitella tärkeitä työnhakutaitoja ja saada tukea oman tulevaisuuden suunnitteluun.

Teemme yhteistyötä Espoonlahden evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa muun muassa kerhojen, päivänavauksien ja vierailujen muodossa. Koulumme tekee aktiivista yhteistyötä kulttuuri- ja liikuntatoimen kanssa. Teemme vierailuja luontokouluihin ja museoihin. Muita lähialueen yhteistyötoimijoita ovat esimerkiksi lähikauppa sekä muut koulut ja lähialueen päiväkodit ja vanhainkodit. Teemme koulussamme työtä syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Saunalahden koulussa haluamme toimia avoimesti ja verkostoitua lasten ja nuorten elämään kuuluvien eri yhteistyötahojen kanssa.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Saunalahden koulu OPS

Lukuvuoden alkaessa henkilökuntaa, oppilaita ja huoltajia tiedotetaan kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä koulussa.

LIITE: Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö -suunnitelma

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

Saunalahden koulun OPS

Vuosiluokkiin sitomaton opetus

Saunalahden koulussa toteutamme joustavaa vuosiluokkiin sitomatonta opiskelua esi- ja alkuopetuksessa sekä tarvittaessa yksittäisille oppilaille. Opintokokonaisuudet etenevät alkuopetuksen matematiikassa ja suomen kielessä systemaattisena kokonaisuutena kolmivuotisen suunnitelman mukaan.

Seuraamme oppilaan etenemistä vuosiluokattomassa alkuopetuksessa henkilökohtaisen oppimissuunnitelman ja Majakka-lomakkeen avulla. Noudatamme vuosiluokkiin sitomattomassa opetuksessa Espoon tuntijakoa sekä opetussuunnitelmaa.

Opintokokonaisuudet oppiaineittain vuosiluokattomassa alkuopetuksessa

Äidinkieli ja kirjallisuus

Suomen kieli ja kirjallisuus

Pakolliset opintokokonaisuudet, jotka on kirjattu tavoitelauseina Majakka-lomakkeeseen:

Lukeminen

Osaat nimetä suuraakkoset.

Osaat nimetä sanan alkuäänteen.

Osaat nimetä sanan loppuäänteen.

Osaat nimetä pienaakkoset.

Luet tavuja.

Luet sanoja.

Luet lyhyitä virkkeitä.

Luet lyhyitä tekstejä.

Osaat kertoa lukemastasi.

Löydät lukemastasi tarvittavia tietoja.

Luet kokonaisia tarinoita.

Lukusujuvuus (sanaa 7 min.)

Valinnainen osuus:

Olet suorittanut lukudiplomin.

Kirjoittaminen

Osaat kirjoittaa suuraakkoset.

Osaat kirjoittaa 2-kirjaimisia tavuja

Osaat kirjoittaa muut tavut.
Osaat kirjoittaa 2-tavuisia sanoja
Osaat kirjoittaa pidempiä sanoja.
Osaat kirjoittaa lyhyitä virkkeitä.
Osaat kirjoittaa lyhyen juonellisen tarinan.
Osaat kirjoittaa pienaakkoset.
Käytät pienaakkosia kirjoittaessasi.
Osaat tavuttaa sanoja.
Osaat käyttää sanavälejä.
Käytät isoa alkukirjainta tutuissa erisnimissä.
Kirjoitat oikein äng-äänteen.
Käytät virkkeissä isoa alkukirjainta ja sopivaa lopetusmerkkiä.
Käytät selkeitä virkkeitä ja kerrontasi on sujuvaa.
Osaat laatia kirjoitelman valitsemastasi aiheesta.

Matematiikka

Pakolliset opintokokonaisuudet, jotka on kirjattu tavoitelauseina Majakka-lomakkeeseen:

Hahmotat lukumäärän erikseen laskematta lukualueella 0 - 6

Osaat lukukäsitteen 0 – 10.
Hallitset lukujonon 0 – 10.
Hallitset lukujonon 0 – 20.
Osaat kaikki hajotelmat lukualueella 2 - 9.
Osaat kymmenhajotelmat ja kymmeneen täydentämisen.
Ymmärrät yhteen- ja vähennyslaskun yhteyden.
Hallitset laskutoimitukset lukualueella 0 – 20 ilman kymmenylitystä.
Osaat kymmenylityksen yhteen- ja vähennyslaskussa.
Osaat päässälaskuja lukualueella 0 – 20.
Osaat kellonajoista tasatunnit ja puolet tunnit.
Hallitset lukujonot lukualueella 0 – 100.
Hallitset paikkajärjestelmän (ykköset, kymmenet, sadat).
Osaat vertailla lukuja ja niiden ominaisuuksia.
Ymmärrät kertolaskun käsitteen.
Osaat laskea yhteen- ja vähennyslaskuja euroilla ja senteillä.
Ymmärrät kertolaskun vaihdannaisuuden.

Osaat kertotaulut 0 – 5 ja

10. Osaat

laskujärjestyksen.

Osaat yhteen- ja vähennyslaskuja lukualueella 0 -

100. Osaat kellonajat 15 minuutin tarkkuudella.

Valinnainen osuus:

Olet suorittanut matematiikka-diplomin

Ympäristöoppi

Joka vuosi:

1. Koulun lähiympäristö
  - liikennekasvatus (turvallinen koulumatka, liikennesäännöt ja -merkit)
2. Arjen taidot ja koululaistaidot
  - koulussa ja kotona toimiminen, omista ja yhteisistä tavaroista huolehtiminen
3. Kaveritaidot ja tunnetaidot, hyvät käytöstavat
  - Luokan ja koulun säännöt
4. Lajittelu ja kierrätys: jätteiden lajittelu ja energiansäästö
5. Kalenteri ja aika (vuodenajat, kuukaudet, viikonpäivät ja vuorokaudenajat)
6. Lasten oikeudet
7. Säännölliset metsäretket (luontosuhteen syntyminen ja vahvistaminen)

Parittomat vuodet:

1. Ensiaputaidot ja hätänumero
2. Sää ja säänmukainen pukeutuminen
3. Avaruus (vuodenajat, kuukaudet, viikonpäivät ja vuorokaudenajat avaruudellisesta näkökulmasta)

4. Veden olomuodot (vesikokeet)
5. Veden kiertokulku (juomaveden alkuperään tutustuminen)
6. Ihminen ja hyvinvointi (ravinnonkulku, lautasmalli ja terveellinen ruoka)

Parilliset vuodet:

1. Karttaan tutustuminen
  - mikä on kartta / miten karttaa luetaan / karttamerkit
  - omaan kaupunginosaan tutustuminen (Suomi ja Espoo kartalla)
  - ilmansuunnat
  - rakennettu ja luonnon ympäristö, ihmisen vaikutus ympäristöön.
2. Elollinen ja eloton
3. Eläimien ja kasvien erottaminen toisistaan
  - puut
  - sienet
  - marjat
  - kasvit (osat ja kasvattaminen)
4. Ravinnontuotantoon tutustuminen
5. Ihminen
  - kasvu, kehitys ja elämäntilanne
  - kehon osat
  - elintoiminnot
6. Tehdään ainakin yksi retki (esim. Glimsiin tai johonkin muuhun Espoon kohteeseen.)
7. Liike, liikkeen muutoksen syyt

Uskonto

Joka vuosi:

- Kirkkovuosi, Adventti 1-4, Laskiainen, Pääsiäinen, Helatorstai, Virret

Parittomat vuodet:

- Kaikki mukaan
- Maailman paras minä, vahvuudet superminä
- Samaa sukua, perhe
- Oma kirkko oma seurakunta
- Rukous, Isä meidän
- Raamattu
- Yk.n päivä, lähetystyö
- Hautajaiset, Pyhäinpäivä
- Kaste
- Häät
- Lasten oikeudet
- Tunteet
- Luomiskertomus
- Kirkkovuosi
- Vanhan testamentin tarinat, mm. Nooan arkki
- Perheen perinteet
- Suvivirsi

Parilliset vuodet:

- Uskonnon vapaus, muita uskontoja, muiden uskontojen juhlia ja tapoja
- Uuden testamentin tarinat: Jeesuksen elämää, tarinat mm: Sakkeus, Elämää Jerusalemissa, Jeesus parantaa halvaantuneen, Pietarin kalansaalis
- Oman uskonnon symbolit
- Lähimmäisen rakkaus
- Kultainen sääntö
- Lasten oikeudet
- Erilaiset perheet
- Tunnetaidot
- Omatunto
- Omat teot ja niiden vaikutus toisiin
- Vastuu toisista ihmisistä, itsestä ja luonnosta

Elämäkatsomustieto

Parilliset vuodet:

1. Kasvaminen hyvään elämään
  - keskustelutaidot; opetellaan kuuntelemaan toisia kunnioittavasti, selkeä itseilmaisu
  - hyvän, oikean ja väärän merkitys lapsen elämässä
  - ystävyyden sisältö ja merkitys lapsen elämässä
2. Erilaisia elämäntapoja
  - erilaiset tavat elää ja ajatella
  - erilaiset elämäntavat liittyen erityisesti oppilaan omaan kotitaustaan

3. Yhteiselämän perusteita

- ihmisten yhteiselämän perusteet, esimerkiksi säännön, luottamuksen, rehellisyyden ja reiluuden merkitys erilaisissa oppilaan arkipäivän tilanteissa ja ympäristöissä.
- lapsen oikeudet ja lapsen asema yhteisössä, esimerkiksi YK:n Lapsen oikeuksien julistus

4. Luonto ja kestävä tulevaisuus

- kertomukset maailman synnystä
- oppilaan oma lähiympäristö, omien valintojen ja toiminnan vaikutus siihen
- luontoon liittyvät merkitykselliset kokemukset

Parittomat vuodet:

1. Kasvaminen hyvään elämään

- keskustelutaidot; opetellaan kuuntelemaan toisia kunnioittavasti, selkeä itseilmaisu
- hyvän, oikean ja väärän merkitys ja niiden erottaminen sekä ihmisen hyvyys
- ystävyyden sisältö ja merkitys lapsen elämässä

2. Erilaisia elämäntapoja

- ”Kuka minä olen?”
- erilaiset tavat elää ja ajatella
- erilaiset elämäntavat ja oppilaan oma kulttuuritausta

3. Yhteiselämän perusteita

- ihmisten yhteiselämän perusteet, esimerkiksi säännön, luottamuksen, rehellisyyden ja reiluuden merkitys erilaisissa oppilaan arkipäivän tilanteissa ja ympäristöissä.

4. Luonto ja kestävä tulevaisuus

- oppilaan oma lähiympäristö, omien valintojen ja toiminnan vaikutus siihen
- erilaiset elämänmuodot maapallolla, elämän rajallisuus
- luontoon liittyvät merkitykselliset kokemukset

Käsityö

Joka vuosi:

- Ainakin yksi isompi työ, jossa korostetaan oppilaan omaa suunnittelua, toteutusta ja itsearviointia sekä työn dokumentointia oppimispäiväkirjan ja kuvien avulla.
- Vähintään yksi työ, jossa käytetään apuna tieto- ja viestintätekniikkaa. (Esim. voidaan dokumentoida tuotoksia tai hyödyntää suunnittelussa.)
- Ainakin yksi työ, jossa oppilas pääsee vaikuttamaan materiaalien tai tekniikan valintaan.
- Ainakin yksi työ, jossa yhdistetään erilaisia materiaaleja.
- Ainakin yksi työ, jonka aikana toteutetaan vertaisarviointia.
- Oman työn esittely omalle ryhmälle. Palautteen antaminen ja vastaanottaminen.
- Opetellaan mittaamista, merkitsemistä ja materiaalin taloudellista käyttöä Parilliset

vuodet:

- kankaan painanta
- huopatyö (käsinukke, pehmoeläin)
- virkkaaminen (sormivirkkaus, virkkuukoukku)
- kolmiulotteisen työn suunnittelu ja rakentaminen
- solmutyöt ja letitykset
- tupsu
- kierrätysmateriaalityö
- mahdollisuuksien mukaan virtapiirin rakentaminen Parittomat

vuodet:

- vohvelikangastyö
- solmutyöt ja letitys

- tupsu
- huopatyö (neulan käsittely)
- kolmiulotteisen työn suunnittelu ja rakentaminen
- Puun käsittely ja maalaaminen
- kierrätysmateriaalityö

Kuvataide

Joka vuosi:

- Ainakin yksi isompi työ, jossa korostetaan oppilaan omaa suunnittelua, toteutusta ja itsearviointia sekä työn dokumentointia oppimispäiväkirjan ja kuvien avulla.
- Vähintään yksi työ, jossa käytetään apuna tieto- ja viestintätekniikkaa. (Esim. voidaan dokumentoida tuotoksia tai hyödyntää suunnittelussa tai tekemisessä.)
- Ainakin yksi työ, jossa oppilas pääsee vaikuttamaan materiaalien tai tekniikan valintaan.
- Ainakin yksi työ, jossa yhdistetään erilaisia materiaaleja.
- Ainakin yksi työ, jonka aikana toteutetaan vertaisarviointia.
- Oman työn esittely omalle ryhmälle. Palautteen antaminen ja vastaanottaminen.
- Opetellaan mittaamista, merkitsemistä ja materiaalin taloudellista käyttöä.
- Yksi työ, jossa ryhmä tekee yhteisen tuotoksen.
- Tuotteen elinkaaren huomioiminen ja arvostaminen.

Parilliset vuodet:

- Luonnon estetiikkaan liittyvät työt ja luonnon materiaalit
- Värioppi
- Valo ja varjo

- mediatyö ja valokuvaus
- muovailu ja rakentelu
- Lähiympäristön arkkitehtuuri ja havainnot uusien ja vanhojen rakennusten eroista.
- Ympäristön arvojen pohdintaa: Toimiva ja turvallinen, epäkäytännöllinen ja vaarallinen, kaunis ja ruma
- liisterityö (kestävänkehityksen näkökulma, tarpeellisuuden näkökulma)
- kierrätysmateriaalityö (sanomalehdet, kierrätyspaperi) Parittomat vuodet:
- Luonnon estetiikkaan liittyvät työt ja luonnon materiaalit
- Värioppi
- mediatyö ja valokuvaus
- muovailu ja rakentelu
- Savi (kestävänkehityksen näkökulma, tarpeellisuuden näkökulma)
- kierrätysmateriaalityö (sanomalehdet, kierrätyspaperi)
- painantatyöt

Yhdysluokkaopetus

Saunalahden koulussa toteutetaan yhdysluokkaopetusta luokkamutoisessa erityisopetuksessa. Yhdysluokkaopetusta annetaan oppimisvaikeuksia kuntouttavissa EVY-ryhmissä sekä autismikirjon erityisopetuksen EAUT-ryhmissä.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Saunalahden koulun OPS

Koulun kerhotoiminta

Saunalahden koulun kerhot ovat tarkoitettu kaikille koulun oppilaille ja sijoitettu lukujärjestykseen niin, että mahdollisimman moni pääsee halutessaan niihin osallistumaan. Kerhotarjontaa suunnittelussa huomioimme oppilaitten toiveet ja kiinnostuksen kohteet. Osa kerhoista on ulkopuolisten toimijoiden järjestämiä harrastuskerhoja, osa taas koulun henkilökunnan pitämää kerhotoimintaa. Osa kerhotoiminnasta voi olla myös maksullista.

Kerhotoiminnan tarkoituksena on tuoda lisävirikkeitä ja virkistystä oppilaiden koulupäivään. Tavoitteenamme on, että mahdollisimman moni oppilaistamme löytää kavereita ja ohjattua harrastustoimintaa iltapäiviin monitoimitalossamme. Koulun kerhotoiminnan järjestäminen kuvataan vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

Koulun kirjastotoiminta

Saunalahden koulun kanssa samoissa tiloissa toimii Espoon kaupungin Saunalahden aluekirjasto. Teemme tiivistä yhteistyötä kirjaston kanssa. Saunalahden kirjasto on oppilaille ja opettajille avoinna jo koulupäivän aikana. Kirjastossa oppilaat oppivat kirjaston käyttöä ja tiedonhankintataitoja. Kirjaston henkilökunta innostaa oppilaita lukemaan ja järjestää kirjavinkkausta sekä tukee oppilaiden mediakasvatusta. Järjestämme yhdessä kirjaston kanssa erilaisia kirjallisuusaiheisia teemapäiviä ja kirjailijavierailuita. Kirjastopalveluja hyödynnetään myös KULPS!-kulttuuripolun kautta.

Välitunnit

Kuvataan Oppilashuoltosuunnitelmassa

5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

6. OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tehtävät perusopetuksessa

6.2 Arvioinnin yleiset periaatteet

Saunalahden koulu OPS

Opetusjakson alussa eri oppiaineita opettavat opettajat käyvät oppilaan ikätasoon sopivalla tavalla oppilaiden kanssa läpi oppiaineiden yleiset tavoitteet, arviointiin vaikuttavat tekijät sekä arviointimenetelmät ja erilaiset näyttömahdollisuudet. Opettajat lähettävät nämä tiedot huoltajille Wilmassa ja esittelevät niitä vanhempainilloissa. Opettajat keskustelevat perhepalavereissa oppilaan ja huoltajien kanssa oppilaan omista tavoitteista ja arvioinnin yksityiskohdista. Nämä tiedot kirjataan oppilaan omaan oppimissuunnitelmaan.

Lukuvuoden väliarvioinnin toteutamme vuosiluokilla 1-6 formatiivisena arviointikeskusteluna, jonka tukena käytämme Espoon kaupungin väliarviointilomaketta. Saunalahden koulussa täydennämme kuudennella vuosiluokalla arviointikeskustelua joulukuussa annettavalla Espoon kaupungin numeerisella välitodistuksella. Vuosiluokilla 7-9 oppilaat saavat Espoon kaupungin numeerisen välitodistuksen, jota täydennämme arviointikeskustelulla. Kirjaamme oppilaan opinnoissa edistymisen ja tavoitteiden saavuttamisen oppilaan omaan oppimissuunnitelmaan. Alkuopetuksessa arvioimme äidinkielen ja matematiikan taitojen edistymistä lisäksi Majakka-lomakkeella.

Yksilöllistetyssä oppiaineessa oppilaan edistymisen väliarviointi on sanallista. Toiminta-alueittain järjestettävässä opetuksessa välitodistuksen antamisen sijaan pidämme arviointikeskustelun kaikilla vuosiluokilla.

6.5 Käyttäytymisen arviointi

Saunalahden koulun OPS

Käyttäytymisen ohjaus, käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen sekä tavoitteet ja arviointi perustuvat paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin, Saunalahden koulun ohjaaviin periaatteisiin ja järjestyssääntöihin. Hyvät tavat sekä asiallinen ja tilannetietoinen käyttäytyminen ovat osa koulussamme opetettavia hyvinvointitaitoja. Koulumme ohjaavien periaatteiden mukaisesti haluamme kasvattaa oppilaistamme ystävällisiä, vastuullisesti ja kunnioittavasti itseensä ja toisiin ihmisiin sekä ympäristöön suhtautuvia kansalaisia. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat.

Käyttäytymisen itsearviointi on tärkeä harjoitettava taito. Koulussamme on käytössä eri ikäkausille oma käyttäytymisen itsearviointilomake. Oppilas arvioi käyttäytymistään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Oppilaan tekemä itsearviointi ei vaikuta lukuvuositodistuksessa annettavaan käyttäytymisen arviointiin.

Käyttäytymisen arviointikriteerit

Käytämme vuosiluokilla 1–3 käyttäytymisen arvioinnissa Espoon kaupungin sanallista arviointiasteikkoa. Arvio annetaan lukuvuositodistuksen liitteellä. Vuosiluokilla 4–9 annetaan numeroarviointi.

Käyttäytymisen arvioinnissa noudatetaan seuraavia kriteerejä:

Vuosiluokat 1–3

Hyvät tavat:

OEH: Käyttäytyy esimerkillisesti ja ystävällisesti muita kohtaan. On rehellinen.

OH: Tulee toimeen muiden kanssa. On rehellinen.

OMH: Saattaa olla vaikeuksissa muiden kanssa. Saattaa käyttäytyä vilpillisesti.

OS: Saattaa olla toistuvasti vaikeuksissa muiden kanssa. Saattaa käyttäytyä vilpillisesti.

ET: On usein vaikeuksia tulla toimeen muiden kanssa. Syyllistyy jatkuvasti rangaistaviin rikkomuksiin.

Yhteisesti sovittujen toimintatapojen ja sääntöjen noudattaminen:

OEH: Noudattaa sääntöjä ja hyviä tapoja.

OH: Noudattaa pääsääntöisesti sääntöjä ja hyviä tapoja.

OMH: Noudattaa vaihtelevasti sääntöjä ja hyviä tapoja.

OS: Suhtautuu välinpitämättömästi sääntöihin ja hyviin tapoihin.

ET: Ei välitä säännöistä ja hyvistä tavoista.

Toisten myönteinen ja kannustava huomioon ottaminen:

OEH: Asennoituu myönteisesti koulutyöhön ja ylläpitää työrauhaa sekä myönteistä ilmapiiriä.

OH: Huolehtii omalta osaltaan työrauhasta.

OMH: Saattaa häiritä työrauhaa.

OS: Häiritsee usein työrauhaa.

ET: Estää muiden työskentelyn.

Ympäristöstä huolehtiminen ja vastuulliseen elämäntapaan kasvaminen:

OEH: Huolehtii ympäristöstä sekä yhteisistä tehtävistä ja välineistä tunnollisesti ja oma-aloitteisesti.

OH: Huolehtii pääsääntöisesti ympäristöstä ja yhteistä tehtävistä ja välineistä.

OMH: Saattaa suhtautua välinpitämättömästi ympäristöön sekä yhteisiin tehtäviin ja välineisiin.

OS: Laiminlyö ympäristöä sekä yhteisiä tehtäviä ja välineitä.

ET: Halveksii ja laiminlyö ympäristöään sekä yhteisiä tehtäviä ja välineitä.

Vuosiluokat 4–9

Erinomainen (10): Oppilas

Käyttäytyy esimerkillisesti ja ystävällisesti muita kohtaan

On rehellinen

Auttaa mielellään ja oma-aloitteisesti muita

Luo ja ylläpitää työrauhaa ja myönteistä ilmapiiriä

Huolehtii ympäristöstä sekä yhteisistä tehtävistä ja välineistä tunnollisesti ja oma-aloitteisesti

Noudattaa sääntöjä ja hyviä tapoja

Kiitettävä (9): Oppilas

Tulee toimeen muiden kanssa

On rehellinen

Asennoituu myönteisesti koulutyöhön

Huolehtii ympäristöstä sekä yhteisistä tehtävistä ja välineistä tunnollisesti

Noudattaa sääntöjä ja hyviä tapoja

Hyvä (8): Oppilas

Tulee yleensä toimeen muiden kanssa

On yleensä rehellinen

Huolehtii omalta osaltaan työrauhasta

Huolehtii pääsääntöisesti ympäristöstä ja yhteistä tehtävistä ja välineistä

Noudattaa pääsääntöisesti sääntöjä ja hyviä tapoja

Tyydyttävä (7): Oppilas

Saattaa olla vaikeuksissa muiden kanssa

Saattaa käyttäytyä vilpillisesti

Saattaa häiritä työrauhaa

Saattaa suhtautua välinpitämättömästi ympäristöön sekä yhteisiin tehtäviin ja välineisiin

Noudattaa vaihtelevasti sääntöjä ja hyviä tapoja

Kohtalainen (6): Oppilas

Saattaa olla toistuvasti vaikeuksissa muiden kanssa

Saattaa käyttäytyä vilpillisesti

Laiminlyö ympäristöä sekä yhteisiä tehtäviä ja välineitä

Häiritsee usein työrauhaa

Suhtautuu välinpitämättömästi sääntöihin ja hyviin tapoihin

Välttävä (5): Oppilas

On usein vaikeuksia tulla toimeen muiden kanssa

Syöllistyy jatkuvasti rangaistaviin rikkomuksiin

Halveksii ja laiminlyö ympäristöään sekä yhteisiä tehtäviä ja välineitä

Estää muiden työskentelyn

Ei välitä säännöistä ja hyvistä tavoista

6.6.1 Opinnoissa eteneminen vuosiluokittain

6.6.2 Eteneminen oman opinto-ohjelman mukaan

6.7 Lukuvuoden päätteeksi arvioitavat yhteiset oppiaineet ja valinnaiset aineet

6.8.5 Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa

6.11 Todistukset

6.12 Erityinen tutkinto ja siitä annettavat todistukset

7. OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Saunalahden koulun OPS

Saunalahden koulussa oppimisen ja koulunkäynnin tuen keskeisin tavoite on vahvistaa oppilaan perustaitoja ja ennaltaehkäistä vaikeuksia, jotta oppilas saavuttaa oppimistavoitteensa. Toteutamme oppimisen ja koulunkäynnin tukea jokaisessa opetusryhmässä huomioiden yksilön kasvun, kehityksen ja oppimisen tarpeet.

Perehdymme oppilaan oppimisen taustoihin hänen siirtyessään Saunalahden kouluun. Pidämme edellisen opettajan kanssa tiedonsiirtopalaverin opetuksen järjestämisen kannalta oleellisesta tiedosta; oppilaan vahvuuksista sekä oppimisen tuen tarpeista. Tietojen avulla suunnitellaan mahdolliset tukitoimet. Pyrimme antamaan tukea myös yksittäisen oppilaan erityisvahvuuksien edistämiseksi.

Saunalahden koulussa on käytössä tuen tarpeen kartoitusjärjestelmä, jonka avulla oppilaiden oppimisvalmiuksia ja mahdollisia tuen tarpeita kartoitetaan suunnitelmallisesti. Kartoituksia koordinoi koulun laaja-alaisista erityisopettajista koottu ELA-tiimi. Tiimi suunnittelee ja seuraa yhdessä oppimisen tuen ryhmän kanssa annetun tuen vaikuttavuutta säännöllisesti. Tarvittaessa kohdennamme tukea uudelleen oppilaan tuen tarpeen muuttuessa.

7.1.1 Ohjaus tuen aikana

7.1.2 Kodin ja koulun yhteistyö tuen

aikana Saunalahden koulun OPS

Saunalahden koulussa tapaamme huoltajat säännöllisesti, vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Tapaamisissa keskustelemme oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa oppilaan vahvuuksista, oppimisen tuen tarpeista ja niihin liittyvistä tukitoimista. Suunnitellaan huoltajien kanssa, miten koti voi tukea oppilasta. Osallistamme näin huoltajia olemaan mukana lapsensa oppimisprosessissa. Oppilashuoltohenkilöstö voi osallistua tarvittaessa perhetapaamisiin oppilaan tukitoimia suunniteltaessa.

Mikäli oppilaalla ilmenee kasvun, oppimisen tai koulunkäynnin haasteita tai oppilaan tuen tarve muuttuu, opettajat ovat yhteydessä huoltajiin oppilaan tukitoimien suunnittelemiseksi. Kodin ja koulun välinen yhteistyö on oppilaan kasvun ja oppimisen seurannan kannalta ensisijaisen arvokasta ja tärkeää.

7.2 Yleinen tuki

Saunalahden koulun OPS

Yleistä tukea annetaan Saunalahden koulussa kaikille oppilaille luokanopettajan tai -valvojan toimesta. Yleinen tuki voi tarpeen mukaan koostua muun muassa seuraavista tuen muodoista:

- Kodin ja koulun yhteistyö Wilman avulla oppilaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista
- Monipuolinen opetuksen ja oppimisen eriyttäminen
- Strukturoitu viikko-, päivä- ja/tai tuntiohjelma
- Toistuvat päivärutiinit ja tunnin aloitusrutiinit

- Selkeä, lyhyt ja osiin pilkottu tehtävänanto
- Ohjeiden kuvatuki luokassa tarpeen mukaan
- Tavaroilla selkeät, nimetyt paikat luokassa
- Konkreettisten välineiden sekä materiaalien ja digimateriaalien käyttö
- Joustavat ryhmittelyt
- Ryhmäavustajan kohdennettu tuki mahdollisuuksien mukaan
- Henkilökohtainen oppimissuunnitelma, jossa tavoitteet asetettu suhteessa oppilaan taito- ja kehitystasoon opetussuunnitelman pohjalta
- Kollegiaalinen yhteissuunnittelu
- Yhteisten toimintatapojen ja päämäärien sopiminen muiden opettajien ja avustajien kanssa
- Keskustelut vanhempien kanssa yhteisten päämäärien sopimiseksi (vähintään 2 kertaa/lukuvuosi)
- Oppilaan harkittu/määrätty istumapaikka
- Oppilaan kanssa säännöllinen, avoin ja henkilökohtainen keskustelu
- Tukiopetus
- Palkkiojärjestelmän käyttö (luokka- ja henkilökohtaiset)
- Opiskelun apuvälineet, esimerkiksi kuulosuojaimet, kuminauha, läksyvihko
- Luokan liikennevalot
- Tuen tarpeen koordinointi erityisopettajan, luokanopettajan ja aineenopettajan sekä oppilashuollon kesken

7.3 Tehostettu tuki

7.3.1 Pedagoginen arvio

7.3.2 Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana

Saunalahden koulun OPS

Tehostetun tuen tasolla on saatavilla kaikki yleisen tuen muodot, mutta niitä tarvitaan enemmän tai intensiivisemmin kuin yleisen tuen tasolla. Tehostettu tuki voi koostua lisäksi myös joistakin seuraavista tuen muodoista:

- Monipuoliset materiaalit, jotka tukevat juuri kyseisen oppilaan oppimista
- Läksyjen ja tehtävien tuettu/ohjattu merkitseminen
- Lisätty mallintaminen ja ohjaaminen opetuksessa
- Lisätty havaintomateriaalin ja välineiden käyttö opetuksessa
- Lisätty harjoittelukertojen määrä koulussa ja kotona
- Yhteistyö kollegoiden kanssa oppituntien suunnittelemisessa oppilaan tavoitteisiin pääsemiseksi
- Lisätty yhteistyö erityisopettajan ja suomi toisena kielenä -opettajan kanssa
- Lisätty pienessä ryhmässä opiskelu
- Lisätyt keskustelut vanhempien kanssa yhteisten päämäärien sopimiseksi
- Tarvittaessa henkilökohtainen kuvatuki omalla paikalla
- Tarvittaessa lisätty keskustelutuki tai lisätty ohjaus (meillä kaikki ohjaa)
- Osa-aikainen erityisopetus tarvittaessa
- Koetuki
- Oppiainekohtainen erityisillä painoalueilla opiskeleminen

7.4 Erityinen tuki

7.4.1 Pedagoginen selvitys

7.4.2 Erityisen tuen päätös

7.4.3 Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

Saunalahden koulun OPS

Saunalahden koulussa erityistä tukea annetaan joko yleisopetukseen integroituneena tai erityisluokassa. Oppilaan siirtämistä erityiseen tukeen harkitaan silloin, kun:

- Oppilaalla on toistuva tarve eri oppiaineissa pienryhmässä opiskeluun

- Tarve jatkuvalle henkilökohtaiselle aikuisen avulle oppimistilanteissa tai yleensä koulunkäynnin sujuvuudessa
- Oppimäärän yksilöllistäminen.

Erityisen tuen tukitoimet suunnitellaan jokaiselle oppilaalle henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS).

7.4.4 Oppiaineen oppimäärän yksilöllistäminen ja opetuksesta vapauttaminen

7.4.5 Pidennetty oppivelvollisuus

Saunalahden koulun OPS

Osa oppilaistamme kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin. Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevan oppilaan kohdalla noudatettavasta tuntijaosta päätetään hänen erityisen tuen päätöksessään. Oppiaineita voidaan yhdistää oppiainekokonaisuuksiksi tai jakaa osa-alueisiin hänen henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassaan (HOJKS) määritellyllä tavalla. Oppilaan osallistuminen ryhmämuotoiseen erityisopetukseen ja yhteistyöluokkien toimintaan kuvataan hänen HOJKS:ssaan.

7.4.6 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Saunalahden koulussa järjestämme toiminta-alueittain järjestettävää opetusta autismikirjon oppilaiden opetusmuodossa. Eri toiminta-alueita koskevat oppilaan yksilölliset tavoitteet, opetuksen keskeiset sisällöt sekä oppilaan edistymisen arviointi kuvataan oppilaan henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS). Oppimisen tavoitteet asetamme yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa siten, että ne ovat oppilaalle mielekkäitä ja mahdollisia saavuttaa. Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen suunnittelun ja toteutuksen keskiössä on tiivis moniammatillinen yhteistyö eri tahojen kanssa.

Arviointi

Toiminta-alueittain järjestetyssä opetuksessa arviointi tapahtuu toiminta-alueittain. Lukuvuoden aikainen arviointi ja arviointi lukuvuoden lopussa on sanallista arviointia kaikilla luokka-asteilla.

Oppilas saa palautetta sanallisesti, kuvilla ja elein sekä ilmein arjen tilanteissa kaikilta oppilaan kanssa työskenteleviltä aikuisilta. Luokkatiimin opettaja kokoaa muun oppilaan kanssa työskentelevän aikuistiimin huomioita ja havaintoja. Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) laaditaan arvioinnin pohjalta moniammatillisessa yhteistyössä huoltajien kanssa.

7.5 Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

7.5.1 Tukiopetus

Saunalahden koulun OPS

Järjestämme tukiovetusta sitä tarvitseville oppilaille kaikilla tuen tasoilla. Tukiopetus voi olla muodoltaan yksilöllistä, pienryhmäopetusta tai kokonaisen oppilasryhmän opetusta. Se voi olla tukituntimuotoista, samanaikaisopetusta, välituntituokio, kerhomuotoista toimintaa tai läksykerhotoimintaa.

Tiedotamme huoltajia tukiovetusmahdollisuuksista ja sovimme tukiovetuksen aloittamisesta aina oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Seuraamme säännöllisesti tukiovetuksen vaikuttavuutta ja oppimisen edistymistä.

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

Saunalahden koulun OPS

Osa-aikaisen erityisopetuksemme tavoitteena on ennaltaehkäistä oppimisvaikeuksia ja edistää oppimistavoitteiden saavuttamista. Osa-aikaisen erityisopetuksen suunnittelu kaikilla tuen tasoilla perustuu opettajien kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä säännöllisiin oppimisen tuen kartoituksiin. Tuen koordinoitavastuu on laaja-alaisten erityisopettajien ELA-tiimillä. Osa-aikaisen erityisopetuksen kohdentamista tarkastellaan tarvittaessa myös oppimisen tuen ryhmässä.

Tuen tarpeen kartoituksen jälkeen opettajat arvioivat jo toteutettujen tukitoimien vaikuttavuutta. Suunnittelemme yhdessä seuraavat osa- aikaisen erityisopetuksen tukimuodot ja toteuttamistavat. Huomioimme myös taitavien oppilaiden oppimisen eriyttämisen. Erityisopettaja on tarvittaessa mukana perhepalavereissa suunnittelemassa ja arvioimassa toteutettuja tukimuotoja yhdessä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa.

Annamme osa-aikaista erityisopetusta kaikilla tuen tasoilla yksilö-, pienryhmä- tai samanaikaisopetuksena. Osa-aikaisessa erityisopetuksessa tuemme oppimisvalmiuksia ja oppimisstrategioiden muodostumista, opiskeltavien oppisisältöjen omaksumista, käsitystä itsestään oppijana ja omien vahvuuksien hyödyntämistä oman opiskelun suunnittelussa.

Yleisen tuen aikana osa-aikaisen erityisopetuksen painopiste on oppilaan tukitoimien yhteissuunnittelussa muiden opettajien kanssa. Tällöin tuki pääsääntöisesti toteutuu oppilaan omassa luokassa ja on luonteeltaan lyhytkestoista. Tavoitteena on, ettei oppilas jää jälkeen opinnoissaan.

Tehostetun tuen aikana osa-aikaisen erityisopetuksen tuki muuttuu säännöllisemmäksi ja intensiivisemmäksi pienryhmä- tai samanaikaisopetuksiksi. Erityisen tuen aikana osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamistapa ja määrä riippuu siitä, toteutetaanko erityinen tuki yleisopetuksen ryhmässä vai erityisluokalla. Jos oppilas

opiskelee erityisellä tuella yleisopetuksen luokassa, osa-aikainen erityisopetus voi olla jatkuva tuen järjestämisen muoto. Tällöin huomioimme oppilaan oppimisvalmiudet ja opiskeltavalle asialle ja opiskelupaikalle asetettavat erityisvaatimukset. Toteutamme osa-aikaista erityisopetusta joko yksilö-, pienryhmä- tai samanaikaisopetuksena. Jos oppilas opiskelee erityisluokalla, jossa opettajana jo toimii erityisluokanopettaja, on laaja-alaisen erityisopettajan antama osa-aikainen erityisopetus lähinnä konsultoivaa tukea.

7.5.3 Opetukseen osallistumisen

edellyttämät palvelut ja apuvälineet

7.6 Paikallisesti päätettävät asiat

8. OPPILASHUOLTO

8.1 Monialainen oppilashuollon yhteistyö

8.2 Yhteisöllinen oppilashuolto

8.3 Yksilökohtainen oppilashuolto

8.4 Oppilashuoltosuunnitelmat

8.5 Paikallisesti päätettävät asiat ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laadinta

9. KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ

Saunalahden koulun OPS

Ohjaamme oppilaita ymmärtämään eri kielten ja kulttuurien arvon. Kouluyhteisön jäsenten käyttämät kielet ja heidän kulttuurinsa ovat näkyvissä arjen toiminnassa. Hyödynnämme oppitunneilla kaikkia luokalla puhuttuja kieliä. Voimme muun muassa tarkastella oppilaiden oman äidinkielen ja suomen kielen eroja ja yhtäläisyyksiä osana oppimisprosessia.

Järjestämme erilaisia teemaviikkoja ja juhlapäiviä, esimerkiksi YK-päivä, Unicef-päivä, jotka tukevat ihmisoikeuksiin, erilaisiin kulttuureihin ja niihin liittyviin tapoihin tutustumista. Koulullamme on oma Plan-kummilapsi, jonka kanssa oppilaat ovat kirjeenvaihdossa. Tämä toiminta lisää monikulttuurisuuteen kasvamista. Teemme kansainvälistä

yhteistyötä ystävyyskoulujen kanssa ja osallistumme erilaisiin hankkeisiin. Koulussamme käy kansainvälisiä vieraita, ja heitä opastavat kielioppaamme, jotka esittelevät koulumme toimintaa ja avustavat vieraitamme eri kielillä.

Toteutamme inklusiivista valmistavaa opetusta ja maahanmuuttajaoppilaiden määräaikaista opetusta yleisopetuksessa. Inklusiivisella valmistavalla opetuksella ja maahanmuuttajien määräaikaisella opetuksella tuemme maahanmuuttajataustaisten oppilaiden suomen kielen oppimista, oppimaan oppimisen taitoja sekä yleistä koulutyöskentelyä.

Toteutamme kielitietoista opetusta jokaisella oppitunnilla, kun oppilaat tutustuvat kyseisen oppiaineen aihepiireihin ja käsitteistöön. Käyttämämme toiminnalliset työtavat auttavat oppiaineille ominaisten käsitteiden ymmärtämisessä ja oppimisessa. Suomen kieltä opettelevan oppilaan käytössä ovat kaikki yleisen ja tehostetun tuen tukimuodot, jotta hän kielen puutteista huolimatta saavuttaa omat oppimistavoitteensa. Tarvittaessa opettajat tekevät yhteistyötä oppilaan oman äidinkielen opettajan kanssa suunnitellessaan tukitoimia suomen kieltä opettelevalle oppilaalle.

Järjestämme alkuopetusta vuosiluokkiin sitomattomasti. Tällöin suomen kieltä opetteleva oppilas voi opiskella alkuopetuksessa joustavasti kahdesta kolmeen vuotta saavuttaakseen vahvemman kielitaidon tulevia opintoja varten.

9.1 Saamelaiset ja saamenkieliset

9.2 Romanit

9.3 Viittomakieliset

9.4 Muut monikieliset oppilaat

9.5 Paikallisesti päätettävät asiat

10. KAKSIKIELINEN OPETUS

10.1 Kaksikielisen opetuksen tavoitteet ja opetuksen järjestämisen lähtökohtia

**10.1.1 Laajamittainen
kaksikielinen opetus**

**10.1.2 Suppeampi
kaksikielinen opetus**

**10.2 Paikallisesti
päätettävät asiat**

11. ERITYISEEN MAAILMANKATSOMUKSEEN TAI KASVATUSOPILLISEEN JÄRJESTELMÄÄN PERUSTUVA PERUSOPETUS

**11.1 Opetuksen
järjestämisen periaatteet**

**11.2 Paikallises
ti päätettävät
asiat**

12. VALINNAISUUS PERUSOPETUKSESSA

12.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

Saunalahden koulun OPS

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit vuosiluokilla 3-6

Vuosiluokilla 3–6-taide- ja taitoaineiden valinnaistunnit on sijoitettu Saunalahden koulussa seuraavalla tavalla: 3.luokalla käsityöhön (1 vvt), 4.luokalla musiikkiin (1 vvt), 5.luokalla luokalla musiikkiin (1 vvt) ja kuvataiteeseen (1 vvt) ja 6.luokalla kuvataiteeseen (1 vvt) ja käsityöhön (1 vvt).

Taide- ja taitoaineiden valinnaisten sisällöt syventävät kyseisen luokka-asteen tavoitteiden pohjalta luotuja sisältöjä.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit vuosiluokilla 7–9

Kunkin taide- ja taitoaineen oppimäärä muodostuu oppiaineen vähimmäistuntimäärästä ja kyseiseen oppiaineeseen osoitetuista valinnaisista tunneista. Kunkin taide- ja taitoaineen oppimäärä arvioidaan noudattaen opetussuunnitelman perusteiden arvioinnin linjauksia. Tämä tarkoittaa sitä, että taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista muodostetuista opinnoista ei tule valinnaisten aineiden tavoin erillistä arviota lukuvuositodistukseen tai päättötodistukseen. Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat osa ko. oppiaineiden yhteisiä oppimääriä ja myös arvioidaan osana niitä. Siten oppilaalle annettaviin todistuksiin merkitään jokaisesta yhteisestä taide- ja taitoaineesta yksi arvosana tai yksi sanallinen arvio kaikilla niillä vuosiluokilla, joilla hän kyseistä taide- ja taitoainetta opiskelee.

Päätösarviointi tehdään siinä vaiheessa, kun kunkin taide- ja taitoaineen koko oppimäärä, sisältäen myös mahdolliset valinnaiset taide- ja taitoaineiden tunnit, on opiskeltu. Kunkin taide- ja taitoaineen osalta päättötodistukseen merkitään oppilaan opiskelemaan oppimäärän laajuus vuosiluokilla 7-9. (OPH 2021)

Vuosiluokilla 7–9 taide- ja taitoaineiden valinnaistunnit on sijoitettu seuraavalla tavalla: oppilaat valitsevat seitsemännen luokan keväällä yhden pitkän taide- ja taitoaineen valinnaisen (2 vvt), jota he opiskelevat kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla. Kahdeksannen luokan keväällä oppilaat valitsevat vielä yhden lyhyen taide- ja taitoaineen (1 vvt), jota he opiskelevat yhdeksännellä luokalla. Pitkä taide- ja taitoaineiden valinnainen on osa ko. oppiaineen yhteistä oppimäärää ja myös arvioidaan päätösarvioinnissa osana sitä numeerisesti. Yhdeksännen luokan lyhyt taide- ja taitoaineen valinnainen arvioidaan sanallisesti. Molemmat taide- ja taitoaineen valinnaiset syventävät valitun oppiaineen sisältöjä.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisaineiden opetus vuosiluokille 7–9 kuvataan luvussa 12.2, koska taide- ja taitoaineiden valinnaisia sekä muita valinnaisaineita tarjotaan yhteisellä valinnaisainetarjottimella.

12.2 Valinnaiset aineet

Saunalahden koulun OPS

Saunalahden koulussa Espoo-tunnit on järjestetty 1. luokalla matematiikkaan, 2. luokalla matematiikkaan ja 3. luokalla äidinkieleen.

Espoo-tunneilla syvennetään luokka-asteen opetussuunnitelman tavoitteiden pohjalta luotuja sisältöjä.

Saunalahden koulun 4.–6. luokkien valinnaiset aineet

Vuosiluokilla 4.–6. valinnaisten aineiden yksi vuosiviikkotunti järjestetään tarjoamalla oppilaiden valittavaksi vaihtoehtoja eri oppiaineiden jaksokokonaisuuksista.

Valinnaisainetarjonnan sisällöistä keskustellaan vuosittain oppilaiden kanssa, jolloin valinnaisaineiden vaihtoehdot voidaan tarjota mahdollisimman kiinnostavina ja ajankohtaisina. Valinnaisaineet toteutuvat vuosittain sen mukaan, miten oppilaat näitä valitsevat. Valinnaisaineita on yksi vuosiviikkotunti kullakin vuosiluokalla 4–6.

4. luokan valinnaiset

Liikunta

Tavoitteet:

Tavoitteena on liikuntataitojen monipuolinen kehittäminen ja liikuntainnostuksen herättäminen. Tavoitteena on lisätä liikunnan iloa ja tietoutta terveellisistä elämäntavoista.

Sisällöt:

Valinnaisessa liikunnassa harjoitellaan pallopelejä, liikuntaleikkejä ja liikuntataitoja. Näiden kautta opitaan vastuun ottamista itsestä ja toisista, tunnetaitoja, toisen kannustamista sekä sääntöjen noudattamisesta.

Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan tarkemmat sisällöt valinnaisille liikuntatunneille. Mahdollisesti yksi liikuntakerta voidaan pitää kouluympäristön ulkopuolella. On mahdollista, että jollain kerroista työskennellään pidempään ja toisella kerralla jätetään valinnaistunti väliin tai pidetään lyhennettynä (esim. mahdollisen koulun ulkopuolelle tapahtuvan retken takia).

Arviointi: Sanallinen

Kuvataide ja askartelu

Tavoitteet:

Tavoitteena on tutustuttaa kuvataiteen eri menetelmiin ja tekniikoihin. Tavoitteena on lisätä itseilmaisua, luovuutta ja innostaa kuvataiteen pariin.

Sisällöt:

Valinnaisaineen tunneilla tutustutaan erilaisiin työtapoihin ja välineisiin. Oppilaita kannustetaan erilaisten kuvailmaisun keinojen kokeiluun ja harjoitteluun ikätason mukaisesti. Paikalliseen kulttuuritarjontaan tutustutaan

mahdollisuuksien mukaan. Ensimmäisellä tunnilla oppilaat pääsevät yhdessä vaikuttamaan tulevien tuntien sisältöön. Valinnaisaineessa voidaan valmistaa koristeluja koulun arkeen ja juhlatilaisuuksiin.

Arviointi: Sanallinen

Käsityö

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää oppiaineen sisältöjä. Tarkoitus on tutustuttaa erilaisiin menetelmiin ja materiaaleihin. Valinnaisen tavoite on lisätä oppilaan kiinnostusta käsityöhön.

Sisällöt:

Valinnaisessa käsityössä tutustutaan oppilaan valinnan mukaan joko pehmeiden tai kovien materiaalien valmistamiseen. Työskentelyssä korostetaan turvallista työtettä. Suunnitteluun ja toteutukseen tuodaan taloudellisuuden ja kestäväen kehityksen näkökulmaa. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan sisällöt yhdessä oppilaiden kanssa valinnaiselle käsityölle huomioiden oppilaan taitotaso.

Arviointi: Sanallinen

Musiikki

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää musiikin tietoja ja taitoja. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa oppilaan itseilmaisua, esiintymistaitoa sekä sosiaalisia taitoja.

Sisällöt:

Valinnaisessa musiikissa oppilas tutustuu musiikkiin erilaisin menetelmin. Valinnaisen tarkoitus on rikastuttaa musiikillista kokemusmaailmaa yhteismusisoinnin ja yhdessä toimimisen kautta. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa tarkemmat sisällöt valinnaiselle musiikille. Oppilaat voivat halutessaan suunnitella ja toteuttaa esityksiä koulun arkeen ja juhliin.

Arviointi: Sanallinen

Tieto- ja viestintäteknikka

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa oppilaan TVT - taitoja sekä tutustua legorobotiikkaan ja ohjelmointiin.

Sisällöt:

Tieto- ja viestintäteknikan valinnaisessa oppilas tutustuu legorobotiikkaan ja ohjelmointiin. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan myös muihin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin ja sovelluksiin. Oppilaiden taitotaso huomioidaan valitessa tarkempia sisältöjä rakentamiselle ja ohjelmoinnille. Ensimmäisellä kerralla kartoitetaan oppilaiden taitotaso ja yhdessä suunnitellaan tarkempia sisältöjä.

Arviointi: Sanallinen

Äidinkieli

Tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää monipuolisesti oppilaan luovuutta, uskallusta ja itsetuntemusta. Äidinkielen valinnaisessa tavoitteena on vahvistaa itseilmaisua ja ryhmässä toimimista.

Sisällöt:

Äidinkielen valinnaisessa pyritään käyttämään luovuutta lisääviä opetusmenetelmiä. Omaa luovuutta voidaan ilmaista esimerkiksi kirjoittamalla ja draaman keinoin. Valinnaisaineen sisällöt suunnitellaan ensimmäisellä tapaamiskerralla yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilaat voivat halutessaan suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi koulun arkeen tai juhlaan esityksen tai kirjoittaa blogitekstejä koulun kotisivuille.

Arviointi: Sanallinen

Kotitalous

Tavoitteet:

Tavoitteena on lisätä oppilaiden tietoa terveellisestä ruokavaliosta. Valinnaisessa kotitaloudessa on tavoitteena harjaantua itsenäisesti valmistamaan terveellinen välipala.

Sisällöt:

Valinnainen kotitalous antaa perustaitoja terveellisen välipalan valmistamiseen. Lisäksi perehdytään mittoihin, ja toistuviin keittiörutiineihin kuten astianpesu, turvallinen työskentely ja kattaminen. Ensimmäisellä valinnaisainetunnilla suunnitellaan opettajan johdolla tarkemmat sisällöt valinnaistunneille. Sisältöjä valitessa ohjataan oppilaita taloudelliseen ja terveelliseen ajatteluun.

Arviointi: Sanallinen

5. luokan valinnaiset

Liikunta

Tavoitteet:

Tavoitteena on kannustaa liikunnalliseen ja terveelliseen elämäntapaan. Tavoitteena on liikuntataitojen monipuolinen kehittäminen ja liikuntainnostuksen herättäminen.

Sisällöt:

Valinnaisen liikunnan tunneilla tutustutaan mahdollisuuksien mukaan eri liikuntamuotoihin pakollisia liikunnan tunteja laajemmin. Lisäksi harjoitellaan yhdessä toimimisen taitoja, reilun pelin sääntöjä ja tunteiden säätelyä.

Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan yhdessä sisällöt valinnaisille liikuntatunneille. Mahdollisesti yksi liikuntakerta voidaan pitää kouluympäristön ulkopuolella. On mahdollista, että jollain kerroista työskennellään pidempään ja toisella kerralla jätetään valinnaistunti väliin tai pidetään lyhennettynä (esim. mahdollisen koulun ulkopuolelle tapahtuvan retken takia).

Arviointi: Sanallinen

Kuvataide ja askartelu

Tavoitteet:

Tavoitteena on tarjota valinnaisessa kuvataiteessa mahdollisimman monia erilaisia oppimisympäristöjä ja mahdollisimman laaja materiaalien, työtapojen, teknologioiden ja ilmaisukeinojen laaja ja luova soveltaminen.

Sisällöt:

Valinnaisaineen tunneilla tutustutaan monipuolisesti työtapoihin ja välineisiin. Oppilaita kannustetaan erilaisten kuvailmaisun keinojen kokeiluun ja harjoitteluun ikä- ja taitotason mukaisesti. Paikalliseen kulttuuritarjontaan tutustutaan mahdollisuuksien mukaan. Ensimmäisellä tunnilla oppilaat pääsevät yhdessä vaikuttamaan tulevien tuntien sisältöön. Valinnaisaineessa voidaan valmistaa koristeluja koulun arkeen ja juhlatilaisuuksiin.

Arviointi: Sanallinen

Käsityö

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää oppiaineen sisältöjä sekä kokonaisen käsityöprosessin hallintaa. Tavoitteena on tutustuttaa mahdollisimman monipuolisesti erilaisiin menetelmiin ja materiaaleihin.

Sisällöt:

Valinnaisessa käsityössä tutustutaan oppilaan valinnan mukaan joko pehmeiden tai kovien materiaalien valmistamiseen. Suunnitteluun ja toteutukseen tuodaan taloudellisuuden ja kestävän kehityksen näkökulmaa sekä turvallista työtettä. Esitellään oppilaille erilaisia tekniikoita ja materiaaleja, jotta he saisivat monipuolisia kokemuksia käsitöistä. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan sisällöt yhdessä oppilaiden kanssa valinnaiselle käsityölle huomioiden oppilaan taitotaso.

Arviointi: Sanallinen

Musiikki

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää musiikin tietoja ja taitoja. Lisäksi tavoitteena on yhteismusisoinnin ja yhdessä toimimisen kautta vahvistaa oppilaan itseilmaisua, esiintymistaitoa sekä sosiaalisia taitoja.

Sisällöt:

Valinnaisessa musiikissa oppilas tutustuu musiikkiin mahdollisimman monipuolisin menetelmin. Valinnaisen tarkoitus on rikastuttaa musiikillista kokemusmaailmaa. Itseilmaisua voidaan käyttää esimerkiksi yhteissoitossa, äänisatujen tekemisessä tai musiikkiteknologian avulla tehtävissä esityksissä. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa sisällöt valinnaiselle musiikille. Oppilaat voivat halutessaan suunnitella ja toteuttaa esityksiä koulun arkeen ja juhliin.

Arviointi: Sanallinen

Tieto- ja viestintäteknikka

Tavoitteet:

Tavoitteena on tutustua monipuolisesti erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin laitteisiin ja sovelluksiin. Tavoitteena on vahvistaa oppilaan tv- taitoja. Valinnaisen tavoitteena on tutustua laitteiden turvalliseen ja vastuulliseen käyttöön.

Sisällöt:

Tieto- ja viestintäteknikan valinnaisessa käytetään monipuolisesti laitteita ja sovelluksia oppimisen välineinä ja oppilaiden omien tuotosten laadinnassa. Oppilaat harjaantuvat mahdollisuuksien mukaan tuottamaan tekstiä, kuvaa, ääntä, videota, animaatiota sekä ohjelmoinnin alkeita. Laitteita opitaan käyttämään turvallisesti ja vastuullisesti. Käytettäviä laitteita ovat esimerkiksi kannettava tietokone, tabletti, legorobotit ja älypuhelin.

Ensimmäisellä valinnaiskerralla suunnitellaan valinnaisen sisällöt yhdessä oppilaiden kanssa.

Arviointi: Sanallinen

Äidinkieli

Tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää oppilaan ilmaisutaitoja ja rohkeutta itseilmaisuuksiin. Valinnaisen äidinkielen tavoitteena on tutustua monipuolisesti toiminnallisiin menetelmiin itseilmaisussa.

Sisällöt:

Äidinkielen valinnaisessa pyritään käyttämään luovuutta lisääviä opetusmenetelmiä. Oma luovuutta voidaan ilmaista esimerkiksi kirjoittamalla ja draaman keinoin. Valinnaisaineen sisällöt suunnitellaan ensimmäisellä tapaamiskerralla yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilaat voivat halutessaan suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi koulun arkeen tai juhlaan esityksen tai kirjoittaa blogitekstejä koulun kotisivuille.

Arviointi: Sanallinen

Kotitalous

Tavoitteet:

Tavoitteena on tutustua yleisiin keittiön koneisiin ja laitteisiin sekä niiden turvalliseen käyttöön. Lisäksi tavoitteena on tutustua keittiön töihin kuten leipominen, kattaminen ja astioidenpesu.

Sisällöt:

Valinnainen kotitalous antaa perustaitoja helppojen leivonnaisten valmistamiseen. Lisäksi perehdytään mittoihin, keittiön kodinkoneisiin kuten sähkövatkaimen ja uunin käyttöön. Valinnaisessa harjoitellaan keittiössä toimimista ja turvallista työtettä. Ensimmäisellä valinnaisainetunnilla suunnitellaan oppilaiden kanssa sisältöjä. Sisältöjä valitessa ohjataan oppilaita taloudelliseen ja terveelliseen ajatteluun.

Arviointi: Sanallinen

6. Luokanvalinnaiset

Liikunta

Tavoitteet:

Tavoitteena on liikuntataitojen monipuolinen kehittäminen ja liikuntainnostuksen herättäminen. Tavoitteena on kannustaa liikunnalliseen ja terveelliseen elämäntapaan.

Sisällöt:

Opetukseen sisältyy fyysisesti aktiivista toimintaa ja toiminnan kautta opitaan vastuun ottamista itsestä, toisista ja sääntöjen noudattamisesta. Valinnaisen liikunnan tunneilla tutustaan mahdollisuuksien mukaan eri liikuntamuotoihin pakollisia liikunnan tunteja laajemmin sekä pyritään herättämään innostus liikuntaa kohtaan. Valinnaisessa liikunnassa harjoitellaan erilaisia liikuntataitoja ja -lajeja. Mahdollisesti yksi liikuntakerta voidaan pitää kouluympäristön ulkopuolella. On mahdollista, että jollain kerroista työskennellään pidempään ja toisella kerralla jätetään valinnaistunti väliin tai pidetään lyhennettynä (esim. mahdollisen koulun ulkopuolelle tapahtuvan retken takia). Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan yhdessä tarkemmat sisällöt valinnaisille liikuntatunneille.

Arviointi: Sanallinen

Kuvataide ja askartelu

Tavoitteet:

Tavoitteena on tarjota valinnaisessa kuvataiteessa mahdollisimman monia erilaisia oppimisympäristöjä ja mahdollisimman laaja materiaalien, työtapojen, teknologioiden ja ilmaisukeinojen laaja ja luova soveltaminen. Tavoitteena on laajentaa ja syventää kaikille yhteisiä kuvataiteen opintoja.

Sisällöt:

Valinnaisaineen tunneilla tutustutaan monipuolisesti työtapoihin ja välineisiin. Oppilaita kannustetaan erilaisten kuvailmaisun keinojen kokeiluun ja harjoitteluun ikätason mukaisesti. Paikalliseen kulttuuritarjontaan tutustutaan mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi tarkastellaan ja tulkitaan sekä taiteen että viestinnän kuvia, ja hiotaan omia työskentelytaitoja niin itsenäisesti kuin ryhmässäkin. Ensimmäisellä tunnilla oppilaat pääsevät yhdessä vaikuttamaan tulevien tuntien sisältöön. Valinnaisaineessa voidaan valmistaa koristeluja koulun arkeen ja juhlatilaisuuksiin.

Arviointi: Sanallinen

Käsityö

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää oppiaineen sisältöjä sekä kokonaisen käsityöprosessin hallintaa. Valinnaisessa tutustutaan erilaisiin menetelmiin ja materiaaleihin. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta kestävän kehityksen näkökulmasta.

Sisältö:

Valinnaisessa käsityössä tutustutaan joko pehmeiden tai kovien materiaalien tai mahdollisuuksien mukaan näiden yhdistelmän valmistamiseen. Työskentelyssä korostetaan turvallista työtettä. Valinnaisessa työssä painottuvat oppilaan oma suunnittelu sekä valinnat muotojen ja materiaalien suhteen. Suunnitteluun ja toteutukseen tuodaan taloudellisuuden ja kestävän kehityksen näkökulmaa. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan tarkemmat sisällöt yhdessä oppilaiden kanssa valinnaiselle käsityölle huomioiden oppilaan taitotaso.

Arviointi: Sanallinen

Musiikki

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää musiikin tietoja ja taitoja. Lisäksi tavoitteena on yhteismusisoinnin ja yhdessä toimimisen kautta vahvistaa oppilaan itseilmaisua, esiintymistaitoa sekä sosiaalisia taitoja. Valinnaisen tarkoitus on rikastuttaa musiikillista kokemusmaailmaa.

Sisällöt:

Valinnaisessa musiikissa oppilas tutustuu musiikkiin erilaisin menetelmin. Hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan musiikin eri menetelmiä esimerkiksi bändisoittoa tai musiikkiteknologiaa. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa tarkemmat sisällöt valinnaiselle musiikille. Oppilaat voivat halutessaan suunnitella ja toteuttaa esityksiä koulun arkeen ja juhliin.

Arviointi: Sanallinen

Tieto- ja viestintäteknikka

Tavoitteet:

Tavoitteena on laajentaa osaamista tieto- ja viestintäteknologian alueella. Valinnaisen tavoitteena on tutustua kuvaamiseen, kuvan käsittelyyn ja esitystekniikan käyttöön.

Sisällöt:

Tieto- ja viestintäteknikan valinnaisessa käytetään kuvaamiseen ja kuvan käsittelyyn mahdollisimman monipuolisesti erilaisia laitteita ja sovelluksia. Valinnaistunneilla tutustutaan koulun esitystekniikkaan ja harjoitellaan käyttämään esimerkiksi miksauspöytää. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan tarkemmat sisällöt yhdessä oppilaiden kanssa.

Arviointi: Sanallinen

Äidinkieli

Tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää monipuolisesti oppilaan luovuutta, uskallusta ja itsetuntemusta. Äidinkielen valinnaisessa tavoitteena on vahvistaa itseilmaisua ja ryhmässä toimimista.

Sisällöt:

Äidinkielen valinnaisessa pyritään käyttämään luovuutta lisääviä opetusmenetelmiä. Menetelminä käytetään toiminnallisia menetelmiä ja annetaan oppilaille mahdollisuus omien ideoiden hyödyntämiseen. Oma luovuutta voidaan ilmaista esimerkiksi kirjoittamalla, draaman keinoin tai teknologiaa hyödyntäen. Valinnaisaineen tarkemmat sisällöt suunnitellaan ensimmäisellä tapaamiskerralla yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilaat voivat halutessaan suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi koulun arkeen tai juhlaan esityksen tai kirjoittaa blogitekstejä koulun kotisivuille.

Arviointi: Sanallinen

Kotitalous

Tavoitteet:

Tavoitteena on perehtyä terveelliseen ruokavalioon ja terveellisiin valintoihin välipalaa valmistaessa. Valinnaisen tavoitteena on harjoitella keittiössä toimimista, keittiön välineiden ja laitteiden turvallista työtettä.

Sisällöt:

Valinnaisessa kotitaloudessa valmistetaan terveellisiä välipaloja ja helppoja leivonnaisia. Lisäksi perehdytään mittoihin, uunin käyttöön ja toistuviin keittiörutiineihin kuten astianpesu, turvallinen työskentely ja kattaminen.

Ensimmäisellä valinnaisainetunnilla suunnitellaan oppilaiden kanssa tarkemmat sisällöt. Sisältöjä valitessa ohjataan oppilaita taloudelliseen ja terveelliseen ajatteluun.

Arviointi: Sanallinen

Saunalahden koulun valinnaiset aineet 7. luokalla

Äidinkieli ja kirjallisuus

Seitsemännellä luokalla oppilailla on valinnaisena aineena äidinkieli ja kirjallisuus (1vvt), josta tarjotaan sisällöltään kahta erilaisilla menetelmillä toteutettavaa vuorovaikutustaitoja kehittävää syventävää oppimiskokonaisuutta.

Tässä valinnaisaineessa oppilaat valitsevat seuraavista kahdesta kurssista itselleen mieluisimman:

1. Sähköiset viestimet ja multimodaaliset tekstiympäristöt (SUa)
2. Draama ja ilmaisutaidot (SUB)

1. Sähköiset viestimet ja multimodaaliset tekstiympäristöt (SUa)

Tavoitteet:

Äidinkielen ja kirjallisuuden syventävän kurssin tavoitteet liittyvät vuorovaikutustaitoihin ja tekstin tuottamisen taitoihin huomioiden oppiaineen vuosiluokkakohtaiset tavoitteet. Vuorovaikutustaitojen osalta opintokokonaisuuden tavoitteena on ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja

rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä (T1), kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan (T2) ja ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin (T3). Vuorovaikutustaitojen harjoittamisen läpileikkaavana tavoitteena on vahvistaa oppilaan minäpystyvyyden tunnetta ja näin vähentää syrjäytymisriskiä.

Tekstin tuottamisen taitojen osalta opintokokonaisuuden tavoitteena on rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä sekä auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana (T10), tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa (T12) ja ohjata oppilasta edistämään kirjoittamisen sujuvoittamista ja vahvistamaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoa tekstien tuottamisessa (T13).

Sisällöt:

Kurssilla keskitytään yhteistoimintataitojen kehittämiseen erityisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen avulla. Lisäksi hyödynnetään vahvuuspedagogiikkaa, jonka avulla oppilaat voivat kehittää luontevahvuuksiaan sekä kuvaa itsestään aktiivisina toimijoina ja viestijöinä. Luontevahvuudet ja kurssilla opiskeltavat kansalaistaidot linkittyvät yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen viestinnän keinoin. Oppilaat toimivat multimodaalisissa tekstiympäristöissä tuottaen monipuolisesti erilaisia tekstejä tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen. Tekstit voivat liittyä esimerkiksi nuorten omaan kokemusmaailmaan ja heidän paikkaansa yhteisössä. Tekstien tuottamisen sisällöt painottuvat Sähköiset viestimet ja multimodaaliset tekstiympäristöt -työmuodossa.

Arviointi: Sanallinen, voi vaikuttaa korottavasti oppilaan äidinkielen ja kirjallisuuden arvosanaan.

2. Draama ja ilmaisutaidot (SUb)

Tavoitteet:

Äidinkielen ja kirjallisuuden syventävän kurssin tavoitteet liittyvät vuorovaikutustaitoihin ja tekstin tuottamisen taitoihin huomioiden oppiaineen vuosiluokkakohtaiset tavoitteet. Vuorovaikutustaitojen osalta opintokokonaisuuden tavoitteena on ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä (T1), kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan (T2) ja ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin (T3). Vuorovaikutustaitojen harjoittamisen läpileikkaavana tavoitteena on vahvistaa oppilaan minäpystyvyyden tunnetta ja näin vähentää syrjäytymisriskiä.

Tekstin tuottamisen taitojen osalta opintokokonaisuuden tavoitteena on rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä sekä auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana (T10), tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa

(T12) ja ohjata oppilasta edistämään kirjoittamisen sujuvoittamista ja vahvistamaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoa tekstien tuottamisessa (T13).

Sisältö:

Kurssilla keskitytään yhteistoimintataitojen kehittämiseen erityisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen avulla. Lisäksi hyödynnetään vahvuuspedagogiikkaa, jonka avulla oppilaat voivat kehittää luontevahvuuksiaan sekä kuvaa itsestään aktiivisina toimijoina ja viestijöinä. Luontevahvuudet ja kurssilla opiskeltavat kansalaistaidot linkittyvät yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen viestinnän keinoin. Mielipiteen ilmaisua ja mielipiteen perustelemista harjoitellaan erilaisin vuorovaikutus-, draama- ja ryhmäviestintäharjoituksin. Mielipiteen ilmaisemisen sekä vuorovaikutus- draama- ja ryhmäviestintätaitojen sisällöt painottuvat Draama ja ilmaisutaidot -työmuodossa.

Arviointi: Sanallinen, voi vaikuttaa korottavasti oppilaan äidinkielen ja kirjallisuuden arvosanaan.

Saunalahden koulun valinnaisaineet 8. vuosiluokalla

Pitkä valinnainen aine arvioidaan numeerisesti. Pitkä taide- ja taitoaineiden valinnainen syventää kyseisen oppiaineen osaamista ja yhdeksännen luokan päättyessä oppilaan pitkä taide- ja taitoaineen osaaminen arvioidaan valinnaisaineelle asetettujen tavoitteiden mukaan (ko. oppiaineen päättöarviointi/OPH).

Lyhyt valinnaisaine arvioidaan sanallisesti. Mikäli sanallisesti arvioitu lyhyt valinnaisaine katsotaan jonkin yhteisen aineen syventäviksi opinnoiksi, sen suoritus voi korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa. Saunalahden koulussa tarjottavista valinnaisaineista toteutuvat vuosittain ne valinnaisaineet, jotka oppilaat valitsevat kunakin vuonna.

Mikäli lyhyt valinnaisaine syventää tai laajentaa perusopetuksen yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä, se voi vaikuttaa kyseisten oppiaineiden arvosanoihin korottavasti. Jos arvosanan korottaminen on mahdollista, se on määritelty opetussuunnitelmassa valinnaisaineen yhteydessä. Valinnaisaineiden arviointitapa esitellään oppilaille aina opintojen alussa.

Pitkänä valinnaisaineena (2 vvt) on tarjolla myös B2-kieliä (espanja ja saksa). B2-kielen tavoitteet ja sisällöt määritellään Espoon perusopetuksen opetussuunnitelmassa. B2- kielet arvioidaan numeerisesti ja oppiaineen päättyessä arviointi tapahtuu päättöarvioinnin kriteerein. Aiemmin valittu A2-kieli ja mahdollinen B2-kieli vaikuttavat siihen, mitä lyhyitä valinnaisaineita oppilas voi valita. Valintaprosessi kuvataan liitteissä.

Pitkät valinnaisaineet (2vvt) 8. vuosiluokalla

Musiikki:

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on syventää opittuja musiikin tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.14.

Sisällöt:

Sisällöt kuvattu luvussa 15.4.14.

Arviointi: Numeroarviointi

Kuvataide:

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää aiemmilla luokilla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.15.

Sisällöt:

Sisällöt kuvattu luvussa 15.4.15.

Arviointi: Numeroarviointi.

Käsityö:

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää aiemmilla luokilla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.16.

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.16.

Arviointi: Numeroarviointi.

Liikunta:

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää aiemmilla luokilla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.17.

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.17.

Arviointi: Numeroarviointi.

Kotitalous

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää seitsemännellä luokalla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.18

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.18

Arviointi: Numeroarviointi.

B2 Espanja (B2-kielen valitseminen ei ole mahdollista, jos oppilas on jo valinnut A2-kielen)

Tavoitteet:

Kuvattu luvussa 15.4.3.

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.3.

Arviointi: Numeroarviointi.

B2 Saksa

Tavoitteet:

Kuvattu luvussa 15.4.3.

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.3.

Arviointi: Numeroarviointi.

Lyhyet valinnaisaineet (= 1vvt) 8.vuosiluokalla

ME-valinnaisaine

Kahdeksannella luokalla oppilailla on valinnaisaineena ME-valinnaisaine (1vvt), josta tarjotaan sisällöltään kahta erilaisilla menetelmillä toteutettavaa vuorovaikutustaitoja ja hyvinvointia edistävää kurssia.

Tässä valinnaisaineessa oppilas valitsee seuraavista kahdesta kurssista itselleen mieluisamman:

- Terveystieto ja suomen kieli, työtapana viestintä (MEa)
- Terveystieto ja suomen kieli, työtapana draama ja ilmaisutaito (MEb)

Terveystieto ja suomen kieli, työtapana viestintä (MEa):

Tavoitteet:

MEa -valinnaisen tavoitteet liittyvät vuorovaikutustaitoihin ja tekstin tuottamisen taitoihin sekä hyvinvoinnin edistämiseen. Valinnaisaineessa huomioidaan vahvuuspedagogiikka, kannustava palaute ja oppilaiden vahvuuksien tunnistaminen Espoon näkökulman mukaisesti.

Tekstin tuottamisen taitojen osalta kurssin tavoitteena on rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä sekä auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana. (Su T10)

Hyvinvoinnin näkökulmasta tavoitteena on vahvistaa oppilaan minäkuvaa ja käsitystä itsestään. Lisäksi tavoitteena on tukea oppilaan sosiaalisten taitojen kehittymistä. ME-tunneilla harjoitellaan arjen taitoja, kuten stressin hallintaa ja työelämän taitoja. (Tt T1, T2, T3, T4)

Sisällöt:

Oppilaat vahvistavat itsetuntemustaan ja tunne- sekä vuorovaikutustaitojaan erilaisia kirjoitettuja tai puhuttuja tekstejä hyödyntäen. Tunneilla keskitytään yhteistoiminta- ja kaveritaitojen kehittämiseen. Sisällöt tukevat oppilaiden erilaisuuden hyväksymistä ja yhdenvertaisuutta sekä hyvinvointitaitojen kehittymistä.

Arviointi: Sanallinen arviointi

Terveystieto ja suomen kieli, työtapana draama ja ilmaisutaito (MEb):

Tavoitteet:

MEb- valinnaisaineen tavoitteet liittyvät vuorovaikutustaitoihin, itseilmaisuuksiin ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Valinnaisaineessa huomioidaan vahvuuspedagogiikka, kannustava palaute ja oppilaiden vahvuuksien tunnistaminen Espoon näkökulman mukaisesti.

Vuorovaikutustaitojen ja itseilmaisun osalta tavoitteena on ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa draaman keinoin, mahdollisuuksien mukaan myös tekstiä tuottaen. (SuT3)

Hyvinvoinnin näkökulmasta tavoitteena on vahvistaa oppilaan minäkuvaa ja käsitystä itsestään. Lisäksi tavoitteena on tukea oppilaan sosiaalisten taitojen kehittymistä. Tavoitteena on harjaannuttaa arjen taitoja, kuten stressin hallintaa ja työelämän taitoja. (Tt T1, T2, T3, T4)

Sisällöt:

Oppilaat vahvistavat itsetuntemustaan ja tunne- sekä vuorovaikutustaitojaan erilaisia vuorovaikutus-, draama- ja ryhmäviestintäharjoituksia hyödyntäen. Tunneilla keskitytään yhteistoiminta- ja kaveritaitojen kehittämiseen. Sisällöt tukevat oppilaiden erilaisuuden hyväksymistä ja yhdenvertaisuutta sekä hyvinvointitaitojen kehittymistä.

Arviointi: Sanallinen arviointi

Lyhyet valinnaiset syksy 2021

Eräkurssi

Tavoitteet:

Opetellaan erätaitoja käytännön harjoitusten ja retkien avulla. Lisäksi tutustutaan jokamiehenoikeuksiin.

Sisällöt:

Valmistamme teknisen työn välineillä erilaisia apuvälineitä luonnossa tapahtuvaan ruoanlaittoon ja kalastukseen liittyen. Teemme retkiä lähialueelle, jossa tutustutaan mm. luontoretkeilyyn ja varusteisiin sekä kalastukseen ja selviytymistaitoihin yleensä. Sisällön suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden toiveita.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Hengitä hetki ja selätä koulu

Tavoitteet:

Kurssilla kehitetään tietoisuus- ja läsnäolotaitoja, etsitään keinoja stressinhallintaan sekä löydetään omaan opiskeluun kullekin sopivia oppimisen keinoja.

Sisällöt:

Tältä kurssilta voit saada apuja. Opiskelutaitojen kurssi "Hengitä hetki ja selätä koulu" on kurssi, jonka aikana harjoitellaan läksyjen tekemistä, kokeisiin kertaamista, projektitöiden tekemistä ihan oikeiden läksyjen, kokeiden ja projektitöiden avulla (=eli niitä tekemällä), ja keksitään yhdessä keinoja kouluhommien selättämiseen. Osa kurssin ajasta käytetään tietoisuustaitojen kehittämiseen mindfulness-harjoitusten avulla. Mindfulness tarkoittaa hyväksyvää ja tietoista läsnäoloa sekä hetkeen pysähtymisen taitoa. Kaikki hyötyvät tietoisuustaidoista. Niiden avulla voi oppia hallitsemaan stressiä ja ahdistusta, mutta ne myös auttavat tarkkaavaisuuden ja tunteiden säätelyssä.

Tietoisuustaidot saattavat myös lisätä oppimiskykyä ja parantaa muistia, sekä parantaa sosiaalisia taitoja ja vahvistaa itsetuntoa.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Keittiömyyttien murtajat

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on tutustua ruoanvalmistukseen ja leivontaan liittyvään kemiaan ja fysiikkaan. Ymmärtämällä ruoanvalmistuksen taustalla olevia ilmiöitä voi kehittyä myös taitavammaksi kokiksi ja leipuriksi.

Sisällöt:

Kurssilla keskitytään ruoanvalmistuksen ja leipomisen taustalla olevaan kemiaan ja fysiikkaan. Kokeellisten töiden avulla havainnollistetaan näitä kemiallisia ja fysikaalisia ilmiöitä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin aikana oppilaat pitävät oppimispäiväkirjaa.

Let's talk! (suullinen kurssi)

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on vahvistaa suullista englannin kielitaitoa ja lisätä rohkeutta puhua.

Sisällöt:

Harjoitellaan mm. draaman keinoin erilaisia puhe- ja asiointitilanteita oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin suorittaminen voi vaikuttaa korottavasti englannin arvosanaan.

Luontoharrastuksia ja -tutkimuksia

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on lisätä ja syventää biologian osaamista.

Sisällöt:

Kerrataan ja syvennetään biologian tietoja ja taitoja. Kurssilla tehdään myös erilaisia biologian tutkimustöitä.

Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa käsiteltäviin aiheisiin.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Maila- ja pallopelit

Tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää välineenkäsittely- ja liikkumistaitoja eri pelien avulla sekä syventää taktista osaamista eri peleistä ja oppia ymmärtämään joukkuepelaamisen dynamiikkaa paremmin.

Sisällöt:

Lajeina kurssilla ovat muun muassa sulkapallo sekä mahdollisuuksien mukaan tennis, squash, padel sekä joukkuepelejä kuten salibandy, lacrosse, koripallo, jalkapallo, lippupallo ja lentopallo. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Saunalahden tähtitoimitus -reportterikurssi

Tavoitteet:

Tavoitteena on oppia ymmärtämään journalismin lainalaisuuksia teoriassa ja käytännössä oman toimituksen ja julkaisun avulla.

Sisällöt:

Kurssilla tutustutaan journalismin perusteisiin ja muodostetaan Saunalahden koulun julkaisu toimituksineen. Kirjoitamme erilaisia lehtitekstejä, käymme juttukeikoilla ja tutkimme journalistisesti kiinnostavia kysymyksiä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Sinustako tukioppilas?

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on kehittää ihmissuhde- ja vuorovaikutustaitoja sekä antaa valmiuksia toimia tukioppilaana. Tukioppilaskurssille osallistuvalla edellytetään yhteistyökykyä sekä tahtoa ja taitoa toimia erilaisissa ryhmissä.

Sisällöt:

Koulutuksen pohjana on Mannerheimin Lastensuojeluliiton materiaali, jossa käsitellään muun muassa seuraavia asioita: itsetuntemus ja tukioppilaan rooli, ryhmähenki, tukioppilastoiminnan arvot, toisen kuunteleminen, koulukiusaamisen ehkäisy sekä ongelmanratkaisutaidot. Kurssilla aloitetaan erilaisten koulutyötä piristävien tempausten suunnittelu. Kurssin lopuksi jokainen saa tukioppilaskurssin suorittamisesta MLL:n todistuksen, josta voi olla hyötyä esimerkiksi työnhaussa. Tukioppilaskurssin suorittaminen on edellytyksenä tukioppilaana toimimiselle.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Sotahistoria

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on antaa oppilaalle tietoa siitä mitä sota on ja millaista sodankäynti on ollut menneisyydessä, tutustua sen kehityskulkuihin sekä auttaa ymmärtämään sodankäyntiä nykypäivänä.

Sisällöt:

Tutustutaan sodankäynnin keskeisiin kehityslinjoihin esihistoriasta nykypäivään perehtymällä dokumentteihin, tekemällä projekteja sekä mahdollisia vierailuja. Kurssilla tutustutaan sodankäynnin historiaan esimerkkien kautta. Perehdymme eri aikakausien sotahistoriaan ja tutustumme niiden erityispiirteisiin kuten esimerkiksi muinaisen Mesopotamian sotavaunuihin, sydänkeskiajan feodaaliherrojen linnoihin tai nykypäivän sissi- ja terroristisodan keinoihin. Oppilaat pääsevät vaikuttamaan kurssin toteutustapaan.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin suorittaminen voi vaikuttaa korottavasti historian päättöarviointiin.

Valokuvaus

Tavoitteet:

Opi ottamaan entistä parempia kuvia! Pääset kehittämään luovaa ajatteluasi ja havainnointikykyäsi erilaisten valokuvaustehtävien kautta. Omia ja toisten valokuvia tarkastellaan yhteisissä opetustuokioissa, joissa aiheet voivat liittyä myös somekuviin, mainoskuviin, uutiskuviin ja taidekuviin. Kurssi sopii niin aloitteleville kuin edistyneemmillekin kuvaajille. Omaa kameraa et tarvitse, mutta saat sellaista halutessasi käyttää.

Sisällöt:

Kurssin aikana opitaan sommittelun ja kuvankäsittelyn taitoja, digikuvan ominaisuuksia ja järjestelmäkameran käyttöä sekä tutustutaan valokuvaukseen ennen ja nyt. Tehtävien suunnittelussa huomioidaan ryhmän toiveita. Kurssilla voidaan mm. tehdä kuvausretkiä lähiympäristöön, järjestää valokuvanäyttely tai harjoitella studiokuvausta.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Lyhyet valinnaiset kevät 2022

3D-suunnittelukurssi

Tavoitteet:

Perehdytään syvällisemmin SketchUp 3D- suunnitteluohjelmaan.

Sisällöt:

Perehdytään syvällisemmin SketchUp 3D- suunnitteluohjelmaan. Tällä ohjelmalla tehdään erilaisia harjoituksia ja suunnitelmia. Kurssin aikana voidaan tutustua myös muihin 3D-suunnitteluohjelmiin ja mahdollisesti myös 3D-tulostukseen.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Book Club (kirjallisuuskurssi)

Tavoitteet:

Englannin lukusujuvuuden ja sanaston laajentaminen, englanninkieliseen kirjallisuuteen ja kulttuuriin tutustuminen, maailmankuvan laajentaminen, lukutaidon ja kaunokirjallisuustuntemuksen parantaminen.

Sisällöt:

Luetaan englanninkielinen kirjoja (tai kirja ainakin osittain englanniksi). Eläydytään, keskustellaan, suomeksi ja englanniksi. Suunnitellaan ja toteutetaan luettujen tekstien pohjalta monialainen taideprojekti.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Bändikurssi

Tavoitteet:

Kurssin tavoite on oppia bändisoittoa.

Sisällöt:

Bändisoittoa kevyen musiikin eri tyyleissä (pop, rock, edm, jazz, rap, disco, heavy, reggae jne.). Kurssilla työstettävät kappaleet valitaan pääosin kurssilaisten omien musiikkimieltymysten mukaan. Soittimina mm. piano, kitara, basso, rummut, laulu, ukulele.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Chillisti liikkuen

Tavoitteet:

Kurssin aikana harrastetaan matalan kynnyksen liikuntaa ja pyritään tutustumaan erinäisiin helposti harrastettavissa oleviin liikuntamuotoihin. Kurssin aikana pyritään tutkimaan omaa liikkujatyypin profiilia ja löytämään potentiaalisia

uusia harrastusmuotoja. Mikäli et ole vielä löytänyt itsellesi liikunnallista kipinää niin tältä kurssilta pyritään sellaista etsimään!

Sisällöt:

Lenkkeilyä, frisbeegolfia, sulkapalloa sekä lähiliikuntapaikkojen mahdollistamia liikuntamahdollisuuksia. Kurssin sisältöä suunniteltaessa otetaan huomioon myös oppilaiden toiveita.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Hei me neulotaan!

Tavoitteet:

Tutustua käsillä tekemisen hyötyihin ihmisen hyvinvoinnin kannalta. Tavoitteena on myös toteuttaa vapaavalintainen neule- tai virkkaustyö oppilaan mielenkiinnon ja taitotason mukaan.

Sisällöt:

Käsitöiden tekeminen tutkitusti rentouttaa ja huoltaa mieltä. Kurssilla on tarkoitus tutustua terveystiedon näkökulmasta käsillä tekemisen hyötyihin. Kurssilla toteutetaan omavalintainen neule- tai virkkaustyö oppilaan mielenkiinnon ja taitotason mukaan. Tällä kurssilla ei tarvitse suorittaa! Tule mukaan Saunalahden omaan neulontapiiriin.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Leivonta

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on tutustua erilaisiin leivonnaisiin ja vahvistaa leivontataitoja.

Sisällöt:

Kurssilla tutustutaan eri taikinatyyppeihin ja valmistetaan erilaisia suolaisia ja makeita leivonnaisia.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin aikana oppilaat pitävät oppimispäiväkirjaa.

Kasva urheilijaksi

Tavoitteet:

Kurssin aikana tutustutaan erilaisten fyysisten ominaisuuksien kehittämiseen (voima, nopeus, liikkuvuus) sekä samalla syvennytään erilaisiin urheilijan arkeen vaikuttaviin tekijöihin (palautuminen, ravinto, uni.) Pyritään kehittämään myös havaintomotoriikkaa sekä keuhonhallintaa.

Sisällöt:

Erilaisiin harjoitusmenetelmiin tutustuminen sekä niihin syventyminen.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Leikitellään draamalla!

Tavoitteet:

Kurssi kehittää monipuolisesti ilmaisu-, vuorovaikutus-, yhteistyö- ja

neuvottelutaitoja. Kurssilla panostetaan hyvään ryhmän työskentelyilmapiiriin, jotta kaikki voivat kokea ilmaisun ja siinä kehittymisen iloa. Tärkeintä on siis yhteinen

matka ja prosessi, jolloin lopputuloksesta tulee juuri tekijöidensä näköinen ja hyväksymä.

Sisällöt:

Teemme erilaisia draamaharjoituksia, sketsejä, tilannepätkiä ja improvisaatiota. Leikimme monenlaisia seuraleikkejä. Mahdollisuus tuottaa sisältöä koulun juhliin!

Arviointi:

Sanallinen arviointi

Mediakurssi

Tavoite:

Kurssin tavoitteena on tuottaa monipuolisesti digitaalista esitysmateriaalia koulun juhliin ja tapahtumiin.

Sisältö:

Kurssilla tutustutaan yleisesti käytössä oleviin kuvan, äänen ja videoiden muokkausohjelmiin sekä streamaus-ohjelmiin. Kurssin puitteissa työstetään ohjelmia ja/tai ohjelman osia koulun juhliin ja tapahtumiin esim. kevätkauden kurssi kokoaa kevätjuhlien etäjuhluvideon (jos etäjuhla) sekä toteuttaa mahdollinen livestreamaus.

Kurssilla käytettäviä ohjelmia ja välineitä:

Microsoftin Powerpoint, Videoeditori, Publisher ja Sway, Audacity (äänenmuokkaus), Paint.net (kuvanmuokkaus), DaVinci Resolve (videomuokkaus), Shotcut (videomuokkaus), OBS Studio (streamaus), Googlen työympäristö mm. Slide, Meet ja Youtube sekä mediavälineinä koulun kamerat ja videokamerat sekä oma kännykkä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssille haetaan erillisellä hakemuksella ja hakijat haastatellaan. Kurssille valitaan vastuuntuntoisia, monipuolisesti mediataidoista kiinnostuneita oppilaita max 10.

Sukella kirjaan!

Tavoite:

Tutustua monenlaiseen kirjallisuuteen ja lukea ilman suorittamisen ahdistusta!

Sisältö:

Tutustumme kirjallisuuden ja inspiroivien tarinoiden ihmeelliseen maailmaan. Luemme erilaisia kirjoja ja keskustelemme niistä.

Arviointi:

Sanallinen arviointi

Saunalahden koulun valinnaisaineet 9. vuosiluokalla

Kahdeksannella luokalla alkanut pitkä valinnainen aine jatkuu yhdeksännellä luokalla ja arvioidaan numeerisesti. Pitkä taide- ja taitoaineiden valinnainen syventää kyseisen oppiaineen osaamista ja yhdeksännen luokan päättyessä oppilaan pitkä taide- ja taitoaineen osaaminen arvioidaan valinnaisaineelle asetettujen tavoitteiden mukaan (ko. oppiaineen päättöarviointi/OPH).

Yhdeksännelle luokalle valitaan lyhyt taide- ja taitoaineen valinnainen (1 vvt) sekä kaksi muuta lyhyttä valinnaisainetta (1 vvt), jotka arvioidaan sanallisesti. Saunalahden koulussa tarjottavista valinnaisaineista toteutuvat vuosittain ne valinnaisaineet, jotka oppilaat valitsevat kunakin vuonna.

Mikäli lyhyt valinnaisaine syventää tai laajentaa perusopetuksen yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä, se voi vaikuttaa kyseisten oppiaineiden arvosanoihin korottavasti. Jos arvosanan korottaminen on mahdollista, se on määritelty opetussuunnitelmassa valinnaisaineen yhteydessä. Valinnaisaineiden arviointitapa esitellään oppilaille aina opintojen alussa.

Aiemmin valittu A2-kieli ja mahdollinen B2-kieli jatkuvat yhdeksännellä luokalla ja vaikuttavat siihen, mitä lyhyitä valinnaisaineita oppilas voi valita. Valintaprosessi kuvataan liitteissä.

Pitkät valinnaisaineet 9. vuosiluokalla

Musiikki:

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on syventää opittuja aiemmilla luokilla opittuja musiikin tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.14.

Sisällöt:

Sisällöt kuvattu luvussa 15.4.14.

Arviointi: Numeroarviointi

Kuvataide:

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää aiemmilla luokilla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.15.

Sisällöt:

Sisällöt kuvattu luvussa 15.4.15.

Arviointi: Numeroarviointi.

Käsityö:

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää aiemmilla luokilla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.16.

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.16.

Arviointi: Numeroarviointi.

Liikunta:

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää aiemmilla luokilla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.17.

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.17.

Arviointi: Numeroarviointi.

Kotitalous

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa ja syventää seitsemännellä luokalla saavutettuja tietoja ja taitoja. Tavoitteet kuvattu luvussa 15.4.18

Sisällöt:

Kuvattu luvussa 15.4.18

Arviointi: Numeroarviointi.

Lyhyet valinnaisaineet 9. vuosiluokalla

Taide- ja taitoaineiden lyhyet valinnaiset 9. vuosiluokalla

Kotitalous - Makumatka maailmalle

Tavoitteet:

Kotitalous on toiminnallinen oppiaine, jonka tavoitteena on vahvistaa ja syventää aiemmilla luokilla saavutettuja tietoja ja taitoja. Oppiaine antaa valmiuksia ja varmuutta selvitä erilaisista arkielämän tehtävistä kestävä kulutus huomioiden. Oppiaineessa kannustetaan omatoimisuuteen ja oma-aloitteisuuteen sekä tiedonhankinnassa että käytännön töissä. Oppiaine antaa mahdollisuuden harjoitella käytännössä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja (taitoa kuunnella muita, neuvotella, ottaa vastuuta työstään). Kurssin tavoitteena on tutustua suomalaiseen sekä eri maiden ruokakulttuureihin ja oppia valmistamaan eri maille tyypillisiä ruokia ja leivonnaisia.

Sisällöt:

Valmistetaan ruokia ja leivonnaisia soveltaen ja käden taitoja vahvistaen. Harjoitellaan uusia työmenetelmiä. Opetellaan tunnistamaan yleisimmät erityisruokavaliot ja soveltamaan tietoja ruoanvalmistukseen ja leivontaan. Suunnitellaan aterioita ja leivonnaisia ja toteutetaan niitä. Tutustutaan kansainvälisiin ruokakulttuureihin ja opetellaan valmistamaan eri maille tyypillisiä ruokia. Ohjataan oppilaita valitsemaan ja käyttämään kestävän kulutuksen mukaisia materiaaleja, laitteita, työvälineitä sekä tieto- ja viestintäteknologiaa. Suunnitellaan ja toteutetaan kodin juhlia.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti osana kyseisen taide- ja taitoaineen oppimäärää. Kurssin aikana oppilaat pitävät oppimispäiväkirjaa.

Kuvataide - Kuvataiteen työpaja

Tavoitteet:

Kurssilla opitaan luovaa ajattelua, itseilmaisua ja työprosessin hallintaa. Tekniikat ja materiaalit ovat tällä kurssilla melko tuttuja ja tavoitteena on löytää omia tapoja ilmaista itseään visuaalisesti, omalla tyyliään. Inspiraatiota ammennamme mediasta, taidehistoriasta ja ympäröivän maailman ilmiöistä. Ryhmäläisten omat tavoitteet ja kiinnostuksen kohteet huomioidaan kurssin suunnittelussa. Sopii sekä aktiivisille harrastajille että innokkaille aloittelijoille.

Sisällöt:

Kurssilla tehdään yhdessä ja yksin harjoitustöitä ja ainakin yksi laajempi projekti. Kurssilla työskennellään pääosin kaksiuotteisesti - esimerkiksi piirtäen, maalaten ja valokuvaamalla. Oppilaat pääsevät itse vaikuttamaan sisältöihin ja työtapoihin. Työskentelyyn kuuluu myös töiden tarkastelua yhdessä ja tehtäviin liittyvää teoriaa.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti osana kyseisen taide- ja taitoaineen oppimäärää.

Käsityö - Mopokurssi (tekninen työ) / Kässätsä kässää? (tekstiilityö)

Käsityö on monimateriaalinen oppiaine, mutta yhdeksännen luokan yhden vuosiviikkotunnin käsityön TAITAI-aineessa ryhmien muodostamista helpottaaksemme järjestämme mahdollisuuden valita jo etukäteen määritellyistä kokonaisuuksista toinen.

Tavoitteet:

Valinnaisessa käsityössä syvennetään käsityöllistä osaamista ja kokonaisen käsityöprosessin hallintaa. Käsityön tekeminen on mm. tutkivaa ja kokeilevaa toimintaa, jossa painottuu luova ongelmanratkaisu ja itseilmaisuus. Kurssin tavoitteena on kehittää käsityöllistä taitamista oppilaiden toiveet huomioiden ja kykyä käynnistää ideointi-, suunnittelu- ja valmistusprosessi erilaisista lähtökohdista, mutta ennen kaikkea: kokea tekemisen ja keksimisen iloa!

Sisällöt:

Tekstiilityön materiaaleja ja tekniikoita painottaen ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan suoja kylmän varalle. Sovelletaan ja kerrataan vanhoja neulontataitoja (tai vaihtoehtoisesti ompelutaitoja), sekä opetellaan itselle uusia taitoja. Kurssilla mm. fiilistellään värejä, tunnelmia ja materiaaleja, osan kanssa kertaillaan ja opetellaan perusneulerakenteita ja suljettua neuletta (tarvitaan sukan tai lapasen neulomisessa). Taitoja sovelletaan oman suunnitelman toteuttamiseen. Tutustutaan käsityön some-tarjontaan.

Teknisen työn materiaaleja ja tekniikoita painottaen tarjotaan mopokurssi, jonka aikana käydään läpi mopon tekniikkaan ja huoltoon liittyviä asioita sekä turvallisen liikkumisen edellytyksiä. Kurssin aikana oppilaat voivat korjata, rakennella ja huoltaa omia mopojaan ja suorittaa huoltoja esimerkkikoneisiin esim. mönkijän määräaikaishuolto jne..

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Liikunta - Kuntoliikunta

Tavoitteet:

Kehittää monipuolisesti liikuntataitoja eri ympäristöissä. Kokeilla uusia lajeja ja liikuntamuotoja, joita perusliikunnassa ei pääse kokeilemaan. Vahvistaa positiivista minäkuvaa itsestä liikkujana. Edistää omaa fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä.

Sisällöt:

Monipuolinen liikunta eri ympäristöissä. Oppilaille mahdollisuus vaikuttaa tuntien sisältöön enemmän. Kurssi sisältää mm. voimistelua, palloilua, musiikkiliikuntaa, luontoliikuntaa ja joukkuepelejä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti osana kyseisen taide- ja taitoaineen oppimäärää.

Musiikki - Mun oma musiikki

Tavoitteet:

Tavoitteena on luoda ”omannäköinen” musiikkikurssi, joten oppilaat saavat osallistua sisältöjen suunnitteluun. Paljon bändisoittoa ja laulua. Musisointia yhdessä ja yksin. Syvennetään jo aiemmin opittuja tietoja ja taitoja monipuolisilla työtavoilla. Bändisoittimet (sähkökitara, basso, rummut kosketinsoittimet, rytmisoittimet): yhdessä musisointia, soittotekniikkoja, sovittamista. Syvennetään populaarimusiikin tietoja ja taitoja tutustuen laajasti kevyen musiikin eri tyylilajeihin, (esim. pop, rock, jazz, iskelmä, disco, edm, reggae, heavy jne.) Biisit valitaan pääosin oppilaiden kiinnostuksen mukaan.

Sisällöt:

Oppilas kehittyy omassa ja ryhmässä tapahtuvassa musiikin harrastamisessa, saa kokemuksia, jotka rakentavat ja vahvistavat myönteistä minäkuvaa, kehittää musiikillista maailmankuvaansa sekä kertaa ja syventää aiemmin opittuja musiikillisia tietoja ja taitoja

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti osana kyseisen taide- ja taitoaineen oppimäärää.

Lyhyet valinnaiset syksy 2021

Brush Up Your English (tukikurssi)

Tavoitteet:

Kerrata ja vahvistaa englannin kielen perusrakenteita ja -sanastoa. Tukikurssi. Tavoitteena ymmärrettävä oma ilmaisu ja selviäminen englanninkielisessä ympäristössä.

Sisällöt:

Tukikurssi, jonka aikana kerrataan perusasioita oppilaiden omien tarpeiden mukaisesti.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin suorittaminen voi vaikuttaa korottavasti englannin kielen arvosanaan.

Elektroniikka

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää aiempaa osaamista elektroniikasta.

Sisällöt:

Kurssin aikana syvennetään aiempaa osaamista elektroniikasta. Tutustutaan erilaisiin komponentteihin, kytkentöihin ja tehdään toimivia elektronisia laitteita. Kurssilla on myös mahdollista huoltaa ja korjata omia laitteita.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Elämäntaitoja ja hyvinvointia

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on oman jaksamisen ja hyvinvoinnin vahvistamista sekä tutustuminen erilaisiin hyvinvoinnin työkaluihin. Lisäksi tavoitteena on omien vahvuuksien löytäminen ja vahvistaminen sekä niiden hyötykäyttö omassa elämässä ja opiskelussa.

Sisällöt:

Kurssilla tutustutaan omiin vahvuuksiin siten, että niiden avulla saat lisää työkaluja omaan opiskeluun ja hyvinvointiin. Tutustumme mielen hyvinvointiin monipuolisin harjoituksin ja opettelemme helppoja tapoja hallita omaa mieltä. Harjoittelemme tunne-, läsnäolo- ja vuorovaikutustaitoja monipuolisin harjoituksin. Teemme erilaisia rentoutus- ja mindfulness-harjoituksia ja hyödynnämme erilaisia työkaluja oman stressinhallinnan tukemisessa. Jokainen oppilas suunnittelee ja valmistaa oman unelmakartan, jonka avulla kartoitamme ja sanoitamme jokaisen omia unelmia ja haaveita. Käsittelemme mm. unen ja ravinnon merkitystä ja harjoittelemme valmistamaan terveellisiä, energiaa antavia välipaloja.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

Eräkurssi retkeillen

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on tutustua retkeilyyn ja luonnon antimien hyödyntämiseen.

Sisällöt:

Kurssilla tutustutaan retkeilyyn ja retkeilyvälineisiin. Kurssin puitteissa yövytään metsässä ja hyödynnetään luonnosta saatavia raaka-aineita ruoanvalmistuksessa. Kurssilla opitaan ruoanvalmistusta mm. retkikeittimellä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssille haetaan erillisellä hakemuksella ja hakijat haastatellaan. Kurssille valitaan vastuuntuntoisia, eräilystä kiinnostuneita oppilaita.

Iloa draamasta!

Tavoitteet:

Syventää draaman keinoilla itsensä ilmaisemista ja heittäytyä improvisoiden tilanteisiin. Kurssilla panostetaan siihen, että ryhmässä on turvallinen ja innostava työskentelyilmapiiri.

Sisällöt:

Teemme eripituisia draamaharjoituksia, sketsejä, tilanpätkiä ja improvisaatiota. Hullutellemme draaman avulla ja nauramme paljon. Kurssilaiset saavat vaikuttaa toiveillaan kurssin sisältöön. Mahdollisuus tuottaa sisältöä koulun juhliin!

Arviointi:

Sanallinen arviointi.

Keramiikka ja muotoilu

Tavoitteet:

Kehittyä luovassa ongelmanratkaisussa ja kolmiulotteisessa hahmottamisessa käyttämällä erilaisia muotoilutekniikoita. Harjoituksia tehdään yksin ja yhdessä ja aiheita voidaan linkittää esimerkiksi taidehistoriaan tai ajankohtaisiin kulttuuri-ilmiöihin. Tavoitteena on kannustava ilmapiiri, jossa tarkastellaan yhdessä kurssin aikana tehtyjä töitä ja opitaan kunnioittamaan erilaisia lähestymistapoja luovaan työskentelyyn.

Sisällöt:

Kurssilla tehdään erilaisia harjoituksia ja projekteja ohjatusti sekä oppilaiden omien tavoitteiden pohjalta kuvataiteen materiaaleilla. Tekniikat voivat vaihdella esimerkiksi saven dreijaamisesta paperimassaveistoksiin tai 3D-tulostamiseen. Ryhmäläisten toiveet huomioidaan tehtävien suunnittelussa.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Liikunnan ohjaamisen kurssi

Tavoitteet::

Harjoitella erilaisten liikuntatuntien/harjoitteiden suunnittelua, sekä kehittyä niiden ohjaamisessa ja esiintymisessä. Oppilaat suunnittelevat itse liikuntaharjoituksia ja ohjaavat toisiaan. Opettaja toimii konsulttina ja palautteen antajana.

Sisällöt:

Oppilaat suunnittelevat sisältöjä yksin/yhdessä ja ohjaavat ryhmää. Opettaja auttaa tuntien suunnittelussa ja ohjaamisessa. Aluksi käydään yhdessä läpi toimivan liikuntatunnin periaatteita ja ohjaamiseen liittyviä huomioita.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Matematiikan tukikurssi

Tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa peruskoulun aikana opittuja matematiikan taitoja.

Sisällöt:

Kurssilla vahvistetaan peruskoulun aikana opittuja matematiikan taitoja kerraten peruskoulun matematiikkaa ja vahvistetaan oppilaiden valitsemia matematiikan osa-alueita. Kurssin aikana tehdään pieniä välitestejä ja oppilaat tekevät itsearviointia.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Mediakurssi

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on tuottaa monipuolisesti digitaalista esitysmateriaalia koulun juhliin ja tapahtumiin.

Sisällöt:

Kurssilla tutustutaan yleisesti käytössä oleviin kuvan, äänen ja videoiden muokkausohjelmiin sekä streamaus-ohjelmiin. Kurssin puitteissa työstetään ohjelmia ja/tai ohjelman osia koulun juhliin ja tapahtumiin esim. kevätkauden kurssi kokoaa keväthuhlien etäjuhluvideon (jos etäjuhla) sekä toteuttaa mahdollisen livestreamauksen.

Kurssilla käytettäviä ohjelmia ja välineitä:

Microsoftin Powerpoint, Videoeditori, Publisher ja Sway, Audacity (äänenmuokkaus), Paint.net (kuvanmuokkaus), DaVinci Resolve (videomuokkaus), Shotcut (videomuokkaus), OBS Studio (streamaus), Googlen työympäristö mm. Slide, Meet ja Youtube sekä mediavälineinä koulun kamerat ja videokamerat sekä oma kännykkä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssille haetaan erillisellä hakemuksella ja hakijat haastatellaan. Kurssille valitaan vastuuntuntoisia, monipuolisesti mediataidoista kiinnostuneita oppilaita max 10.

Muuttuva maailma

Tavoitteet:

Biologian ja maantiedon syventävän kurssin tavoitteena on oppia havainnoimaan ympäröivää maailmaa ja sen ilmiöitä biologian ja maantieteen näkökulmista, syventää ja soveltaa osaamista sekä oppia kestävän kehityksen periaatteita.

Sisällöt:

Kurssilla syvennetään biologian ja maantiedon tietoja ja taitoja. Työskentelyssä painotetaan tutkimuksellisuutta ja tutustutaan monipuolisesti erilaisiin ilmiöihin ja kestävän kehityksen periaatteisiin. Oppilaat saavat vaikuttaa käsiteltäviin ilmiöihin - kiinnostaako sinua esimerkiksi Itämeren tila tai ilmastonmuutos?

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Sävellyksestä esitykseksi

Tavoitteet:

Omien kappaleiden säveltäminen ja tuottaminen.

Sisällöt:

Omien biisien säveltämistä ja luovaa tuottamista. Tutustutaan kappaleiden sovittamiseen. Työvälineenä akustiset soittimet ja tietokone/IPad. Oppilaat voivat halutessaan toteuttaa säveltämistään kappaleista myös live-esityksiä. Tuotoksia voidaan hyödyntää halutessa koulun juhlissa ja tilaisuuksissa. Voidaan tuottaa kurssin oma sävellyskokoelma.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Väittely ja argumentaatio

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on antaa oppilaalle taitoja perustella ja arvioida väitteitä ja niiden tueksi esitettyjä argumentteja.

Sisällöt:

Väittely ja argumentaatio -kurssi on hyvä tapa kehittää omaa ajattelua. Kurssilla perehdytään argumentoinnin ja väittelyn perusteisiin sekä harjoitellaan väitteiden perustelua ja arviointia käytännön harjoituksin. Kurssilla jokainen pääsee myös kehittämään nopeaa ja kriittistä ajatteluaan sekä omien ajatusten selkeää ilmaisua. Kurssilla tutustutaan lyhyesti länsimaiseen filosofiaan, erityisesti johdonmukaiseen päättelyyn. Vierailemme mahdollisuuksien mukaan nuorten filosofiatapahtumassa seuraamassa väittelyitä. Oppilaat pääsevät vaikuttamaan kurssin toteutustapaan ja käsiteltäviin aiheisiin.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin suorittaminen voi vaikuttaa korottavasti katsomusaineiden päättöarviointiin.

Lyhyet valinnaiset kevät 2022

Humanistinen tutkimuskurssi

Tavoitteet:

Kurssin tavoite on harjoitella tutkimuksen ja seminaarityöskentelyn perustaitoja.

Sisällöt:

Oletko pohtinut miksi ihmiset uskovat avaruusoloihin? Vai kiinnostaako sinua enemmän salaliittoteoriat, ennustaminen tai asteekkien ihmisuhrit? Tervetuloa humanistiselle tutkimuskurssille!

Kurssilla pääset tutkimaan sinua kiinnostavia ihmisten toimintaan, uskomuksiin tai ajatteluun liittyviä asioita. Sekä tutkielman aihe että muoto (kirjoitettu, videoitu, animoitu jne.) on oppilaiden vapaasti valittavissa, kunhan se liittyy ihmisiin ja heidän toimintaansa. Kurssilla harjoitellaan tiedon etsimistä, sen luotettavuuden arviointia, lyhyen tutkielman tekemistä, sen esittelyä sekä toisten töiden arvioimista. Tutkielman voi tehdä yksin tai ryhmässä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin suorittaminen voi vaikuttaa korottavasti katsomusaineiden päättöarviointiin.

Juhlakurssi

Tavoitteet:

Tavoitteena tutustua kodin eri juhliin ja niiden järjestämiseen ja kattamiseen liittyviin asioihin.

Sisällöt:

Suunnitellaan ja valmistetaan erilaisia kodin juhlia. Perehdytään kattaukseen ja oikeiden ainesmäärien laskentaan.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin aikana oppilaat toteuttavat juhlakansion.

Kamppailu- ja kuntosalikurssi

Tavoitteet:

Kurssin aikana tutustutaan voimaharjoittelun eri muotoihin (kestovoima, nopeusvoima, maximivoima), mutta ennen kaikkea puhtaisiin suoritustekniikoihin. Tämän lisäksi kurssilla kamppaillaan mm. painin muodossa.

Sisällöt:

Mahdollisesti kuntosaliharjoittelu, kehonpainoharjoittelu, kahvakuulatreenit sekä erilaiset koulun tiloissa toteutettavissa olevat kamppailulajit.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Kemian työkurssi

Tavoitteet:

Tutkimisen ja kokeellisen työskentelyn taitojen syventäminen

Sisällöt:

Suunnitellaan ja toteutetaan yhteisiä ja omia luonnontieteellisiä kokeellisia tutkimuksia/töitä. Kurssilla tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä yliopiston tai alan yritysten kanssa, esim. vierailu tai tutustumiskäynti.

Arviointi.

Sanallinen arviointi. Voi vaikuttaa korottavasti kemian arvosanaan.

Kirjallisuuden maailma

Tavoitteet:

Lukea kirjoja ja jakaa lukukokemuksia.

Sisältö:

Jatkamme kirjallisuudesta nauttimista. Luemme erilaisia kirjoja ja keskustelemme niistä. Tärkeintä on lempeä lukuilmapiiri, jossa kaikki suorittamisen paineet kaikkovat.

Arviointi:

Sanallinen arviointi

Korukurssi

Tavoitteet:

Tutustutaan erilaisiin korujen valmistusmenetelmiin ja suunnitellaan sekä valmistetaan yksilöllisiä koruja.

Sisällöt:

Tutustutaan erilaisiin korujen valmistusmenetelmiin ja suunnitellaan sekä valmistetaan yksilöllisiä koruja.

Käytettävissä on laaja valikoima eri materiaaleja. Mm. hopealankaa, tompakkilankaa, ruostumatonta terästä, eri puolajeja, nahkaa jne..

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Now You're Talking (suullinen kurssi)

Tavoitteet:

Vahvistaa suullista englannin kielitaitoa ja lisätä rohkeutta puhua.

Sisällöt:

Harjoitellaan mm. draaman keinoin erilaisia puhe- ja asiointitilanteita oppilaiden omien tarpeiden mukaisesti.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Kurssin suorittaminen voi vaikuttaa korottavasti englannin kielen arvosanaan.

Palautuminen ja hyvinvointi

Tavoitteet:

Pureudutaan omaan hyvinvointiin sekä siihen vaikuttaviin tekijöihin. Samalla opitaan taitoja, joiden avulla yksilö pystyy palautumaan paremmin niin fyysisesti kuin psyykkisesti. Kehitetään myös kehonhallintaa, liikkuvuutta sekä tietoisuustaitoja.

Sisällöt:

Perusliikuntaa matalatempoisempaa liikuntaa: jooga, pilates, rentoutusharjoitukset, venyttely. Tämän lisäksi mielen hyvinvointia edistäviä matalan kynnyksen aktiviteetteja koulun lähiympäristössä.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Sanan säilä viuhmaan - vahvista kirjoitustaitoasi

Tavoitteet:

Vahvistaa kirjoitustaitoa ja omaa kirjoittajan ääntä sekä tukea koulussa kirjoitettavien tekstien kirjoittamista.

Sisällöt:

Teemme paljon erilaisia luovan kirjoittamisen harjoituksia, kirjoitamme fiktiivisiä tekstejä kuten novelleja, fanifiktiota, runoja, laululyriikoita sekä mahdollisesti asiatekstejä ja jatkamme jo koulussa aloitettuja tekstejä. Kurssilaisten omat kirjoittamisen kiinnostuksen kohteet vaikuttavat sisältöön.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti. Voi vaikuttaa korottavasti suomen kielen ja kirjallisuuden arvosanaan.

Soittokurssi

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on harjoitella yhteissoittoa ja säestämistä.

Sisällöt:

Opetellaan eri soittimien soittamista (ukulele, rummut, piano, kitara, basso jne.) oppilaiden toivebiisien avulla. Eri soittimien tekniikoita omasta lähtötasosta käsin. Opetellaan säestämään kappaleita eri instrumenteilla oppilaiden toiveiden mukaan. Oppilaat saavat vaikuttaa kurssin sisältöön.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan sanallisesti

12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

Saunalahden koulun OPS

Saunalahden koulussa oppilas voi valita neljänneltä luokalta alkaen A2-kieleksi espanjan tai saksan. A2-kieltä opiskellaan kaksi tuntia viikossa. Jos opiskelee A2-espanjaa ei voi valita B2-saksaa tai B2-espanjaa.

Oppilas voi valita B2-kielen kahdeksannelta luokalta alkaen. B2-kielinä voi koulussamme opiskella espanjaa tai saksaa. Jos oppilas valitsee B2-kielen, se vaikuttaa 8.- ja 9.-luokan muihin valinnaisaineisiin siten, että lyhyet valinnaiset jäävät pois.

12.4 Paikallisesti päätettävät asiat

13. VUOSILUOKAT 1–2

**13.1 Siirtymä esiopetuksesta
perusopetukseen sekä
vuosiluokkien 1–2 tehtävä**

13.2 Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 1–2

13.3 Paikallisesti päätettävät asiat

13.4 Oppiaineet vuosiluokilla 1–2

13.4.1 Äidinkieli ja kirjallisuus

Suomen kieli ja kirjallisuus

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

13.4.2 Toinen kotimainen kieli

Ruotsin kieli, A-oppimäärä

13.4.3 Vieraat kielet

Vieras kieli - A-oppimäärä -

Varhennettu kielenopetus

13.4.4 Matematiikka

13.4.5 Ympäristöoppi

13.4.6 Uskonto

Evakelisluterilainen uskonto

Ortodoksinen uskonto

Katolinen uskonto

Islam

Juutalainen uskonto

Muut uskonnot

13.4.7 Elämäkatsomustieto

13.4.8 Musiikki

13.4.9 Kuvataide

13.4.10 Käsityö

13.4.11 Liikunta

13.4.12 Oppilaanohjaus

Koulun omia tarkennuksia vuosiluokille 1–2

14. VUOSILUOKAT 3–6

**14.1 Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe
ja vuosiluokkien 3–6 tehtävä**

**14.2 Laaja-alainen
osaaminen vuosiluokilla 3–6**

**14.3 Paikallisesti päätettävät
asiat**

**14.4 Oppiaineet
vuosiluokilla 3–6**

14.4.1 Äidinkieli ja kirjallisuus

**Suomen kieli ja
kirjallisuus**

**Suomi toisena kielenä
ja kirjallisuus**

**14.4.2 Toinen
kotimainen kieli**

**Ruotsin kielen
A-oppimäärä**

**Ruotsin kielen
B1-oppimäärä**

14.4.3 Vieraat kielet

**Englanti,
A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
espanja, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
kiina, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
ranska, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
saksa, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
venäjä, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
B1-oppimäärä**

14.4.4 Matematiikka

14.4.5 Ympäristöoppi

14.4.6 Uskonto

**Evangelisluterilainen
uskonto**

**Ortodoksinen
uskonto**

Katolinen uskonto

Islam

Juutalainen uskonto

Muut uskonnot

14.4.7 Elämäkatsomustieto

14.4.8 Historia

14.4.9 Yhteiskuntaoppi

14.4.10 Musiikki

14.4.11 Kuvataide

14.4.12 Käsityö

14.4.13 Liikunta

14.4.14 Oppilaanohjaus

**Koulun omia
tarkennuksia
vuosiluokille 3–6**

15. VUOSILUOKAT 7–9

**15.1 Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaihe
ja vuosiluokkien 7–9 tehtävä**

**15.2 Laaja-alainen
osaaminen vuosiluokilla 7–9**

**15.3 Paikallises
ti päätettävät
asiat**

15.4. Oppiaineet vuosiluokilla 7–9

15.4.1 Äidinkieli ja kirjallisuus

Suomen kieli ja kirjallisuus

**Suomi toisena kielenä
ja kirjallisuus**

15.4.2 Toinen kotimainen kieli

Ruotsin kieli, A-oppimäärä

**Ruotsin kieli,
B1-oppimäärä**

15.4.3 Vieraat kielet

**Englanti,
A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
espanja, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
kiina, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
ranska, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
saksa, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
venäjä, A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
A-oppimäärä**

**Muu vieras kieli,
B1-oppimäärä**

**Vieras kieli, espanja,
B2-oppimäärä**

**Vieras kieli, kiina,
B2-oppimäärä**

**Vieras kieli, ranska,
B2-oppimäärä**

**Vieras kieli, saksa,
B2-oppimäärä**

**Vieras kieli, muu kieli,
B2-oppimäärä**

Saunalahden koulun OPS

Vieras kieli, B2-oppimäärä on koulun tarjoama valinnaisaine.

15.4.4 Matematiikka

15.4.5 Biologia

15.4.6 Maantieto

15.4.7 Fysiikka

15.4.8 Kemia

15.4.9 Terveystieto

15.4.10 Uskonto

Evangelisluterilainen

uskonto Ortodoksinen

uskonto Katolinen uskonto

Islam

Juutalainen uskonto

Muut uskonnot

15.4.11 Elämäkatsomustieto

15.4.12 Historia

15.4.13 Yhteiskuntaoppi

15.4.14 Musiikki

15.4.15 Kuvataide

15.4.16 Käsityö

15.4.17 Liikunta

15.4.18 Kotitalous

15.4.19 Oppilaanohjaus

Koulun omia tarkennuksia vuosiluokille 7–9

Liitteet - Opetussuunnitelman liitteet

Saunalahden koulun liitteet

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2019–2022

Opiskeluhoitosuunnitelma

Kiusaamisen ennaltaehkäisy- ja puuttuminen Saunalahden koulussa

Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Osallisuuskartta

Ohjaussuunnitelma

Vuorovaikutussopimus koti ja koulu